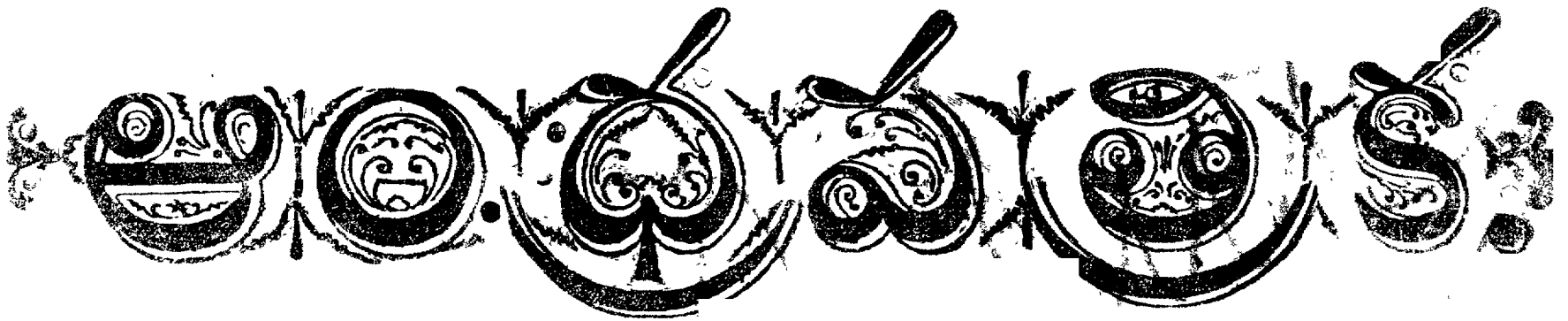

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడిచిత్రక 1-3 0-1-6

Telephone No. 544.

3/0952 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 29-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, అమాధమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

No. 102
సంచిక ౧౦౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల తాపును,
శరీరపు నొప్పుల తొలగించును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును తుదగగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

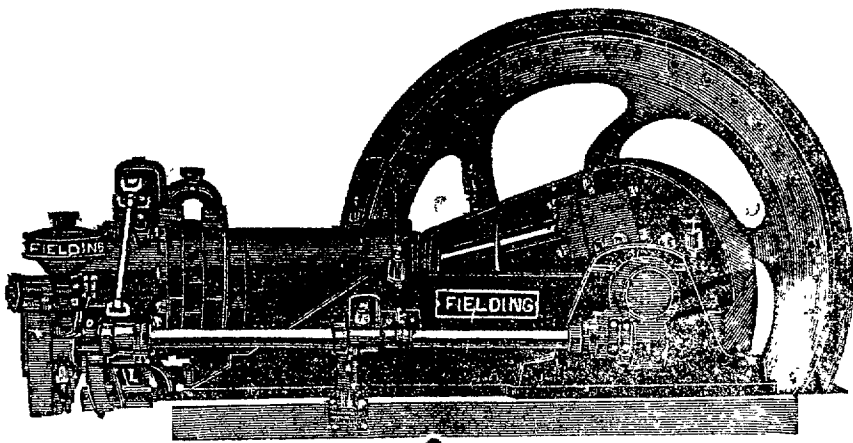
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డబ్బన్. 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, పొంభాయి.

“ఫీల్డింగ్”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ స్టార్టింగ్

వేటుంటు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే
పావు తాగలదు.

యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

తెలెఫోన్
నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.
12, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

(953) వెల్లింగుటన్ సిసీమా

26.7.24 శనివారమునుండి 1.8.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 కూడ గలదు
డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ ది ఒరిగాన్
ట్రయల్ ఐదవవారము ఎడ్డిపోలో అడ్వెంచ్
సాహస కార్యములు వారి పింగుడాగరు మొదలగు
నవి గలవు ఇంటర్ నేషనల్ న్యూస్ గూడ చూప
బడును. (6 భాగములు)

ఇంపీరియల్ సిసీమా తిరువల్లిక్కేణి

26.7.24 తేది శనివారమునుండి 1.8.24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 3-5 కూడగలదు
రెండు అద్భుతమైన ఆటలు ప్రదర్శింపబడును.
1 కాపైన్ కిడ్నల్ ఎడ్డిపోలో 30 రీల్స్. 2 ప్లాస్ ఫిల్మ్
అందరికిని ఇష్టమైన ఎడ్డిపోలో కంపెనీ సుప్రసిద్ధమైన
త్రామానిజయ బొంబాయిలో ఆరవవారముల వరకు
వరుసగా ప్రదర్శింపబడినది.

కావలెను

ఆంగ్లజిల్లాలకు ఇన్నురెన్సు ప్రతినిధులు కావలెను.
మంచి అనుభవముగలవారు, రు 500-1000 వరకు ఫిర్యాదు
కట్టుటకు శక్తి గలవారు మాత్రము దరఖాస్తులను పంపున
వలెను. మంచి ప్రతిభలము, జీతము, కమీషను మొదలగునవి
గలవు. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు గ్రామ్యవలెను.
The East & West Assurance Co. Ltd,
65 Apollo Street,
Fort, Bombay.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై నెల 29 వ తేది మంగళవారము

(1) ఛాన్సరీలు

కనీయము రూ 1-కి రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0 నుండి
బియ్యము బస్తా	మొదలు, వరకు
కుమారు తెనాలి ,, 48 గలది	రు 18-0-0 14-0-0
సెలూని ,, డిటా ,,	18-8-0 17-0-0
డిల్లీ ,, డిటా 48 గలది ,,	16-8-0 17-0-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి ,,	8-12-0 9-0-0
మట్టి ,, ,,	24-0-0 26-0-0

(2) వస్త్ర ఛాన్సరీలు

కండు బస్తా 1-కి రు 305	రు 11-0-0 రు 12-0-0
కెనగలు ,, డిటా ,,	10-12-0 11-8-0
కెనలు ,, డిటా ,,	10-12-0 11-4-
మినుములు ,, డిటా ,,	12-8-0 18-12-0
ఉలవలు రు 164 ,,	9-4-0 10-4-0

(3) నూనె వస్త్రపులు

నవ్వులు నూనె రూ 1-కి	రు 160-0-0 170-0-0
నెయ్యి కు 1-కి	,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం కేరు నెయ్యి బస్తా 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యెర్ర ప్రదేశము ,,	,, 55-0-0 58-0-0
కేరు నెయ్యి నూనె గానుగ రూ 1-కి	రు 142 మి.కా.నూనె 185
అనుదము నూనె రూ 1-కి	రు 175-0-0 177-0-0

(4) చిల్లర వస్త్రపులు

కాంతుకపు రూ 1-కి	రు 205-0-0 210-0-0
మారవకుపు ,,	రు 140-0-0 160-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరిది) రూ 1-కి	రు 90-0-0 120-0-0
గుంటూరుపాపకట్ట నీలిమందు నులుగు 1-కి	రు 45, 50
కాళహస్తి పాయకట్ట ,,	రు 60, 70
చెల్లము రూ 1-కి	రు 85-0-0 80-0-0
చింతపండు రూ 1-కి	రు 26-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

వట్టలు రథం రూ 1-కి	రు 85-0-0 86-0-0
చదరం ,,	,, 84-0-0 87-0-0
రథండు ,,	,, 84-0-0 88-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 రులొక	రు 78-0-0 82-0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 25-6-0 25-8-0
నవన 1-కి	15-9-8
ఇల్లిడి రూ 1-కి	రు 280-0-0 285-0-0
రాగి డిటా	రు 820-0-0 885-0-0
అస్సా చక్కెర బ 1-కి	రు 41-8-0 42-4-0

(7) రంగులు చలిజలైను

అల్లకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 85-0-0
కొల్లి కప్పుడు	డిటా	డిటా
సింగం	డిటా	డిటా
గిల్లరం	డిటా	రు 88-0-0

కవహరి

నీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గర్ శ్యానకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గర్. శీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గర్. శ్యానకోశముల నూత్ని శాశములందు ఏర్పడుదగ్గర్. ఉబ్బునము, క్షయదగ్గర్ దగ్గర్ నేలించుటనీసా బలము దగ్గర్ విధమున బట్టి యుండును.

అమృతాంజనం డిటా, మదరాసు - బాంబాయి.

(1898)

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగ ప్రభయాకాశి

నూనెలతనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరముల బలహీనత, ముడుతలుబడిన దవుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెడడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, శాశ్వతయవ్వనము నిచ్చుచు, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసిన ఈవిద్యను నిరవయోగ మైనట్టి స్థితులలో కూడ క్రొత్తచూరతునమున పుష్టినియిచ్చుచు యింద్రజాలమువలె నూతనమూర్తున కలిగింతును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యిహముగా పంపబడును. 80 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రు 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును వైకివాడుటచే నపునకత్తము మొదలగునవి తొలగుదురు గాక మంచి సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును.

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రు 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేళవణి, నెం. 49 బందరుపేటి, మదరాసు.

అఖిలభారత తిలకు సంస్కృత

విశ్వవిద్యాలయము

స్థాపనమునకు ప్రయత్నములు

లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకు అఖిలభారత సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయమును, మదరాసు ముఖ్యస్థానముగ, స్థాపించు నుద్దేశ్యముతో, నిన్నటి సాయంకాలము స్థాందర్య మహాలం దొక మహాసభ జరుపబడెను. సభకు టి. వి. శేషగిరి అధ్యక్షుగాను అధ్యక్షత వహించిరి. తిరువాది వాస్తవ్యులగు పండిత ఆర్. నారాయణశాస్త్రిగారు ఈ యుద్యమ ప్రోత్సాహము.

అధ్యక్షుడు

సభను ప్రారంభించుచు టి. వి. శేషగిరి అధ్యక్షుగాను ఇట్లు చెప్పిరి. సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయము నొకదానిని మదరాసునందు స్థాపింపవలెనని పండిత నారాయణ శాస్త్రిగారు చాల నుత్సాహించుచున్నారు. వారు మొదట నాతో ఈవిషయమై ప్రస్తావించగా, ఇందంతయు వ్యర్థపుతలంపని నేను మొదట నూహించితిని. కాని బాగుగ నాలోచించిన పిమ్మట ఆయన యుద్దేశ్యము సమంజసమైనదే యని నేను గ్రహింప గల్గితిని. సంస్కృతమునందు, మదరాసు ముఖ్యస్థానముగ, అఖిలభారత వర్షమున కంతటికిని కూడ నొక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలెనని పండితుని యాశయము. ఈవిశ్వవిద్యాలయమును లోకమాన్యతిలకు మహాశయునిపేరిట ప్రతిష్ఠింపవలెనని ఆయనకోరిక. ఈవిద్యాలయమునకు రాజకీయములతో సంబంధముండునని కొందరు భ్రమపడుచున్నట్లు నాకు తెలిసివది. తిలకుపేరును బెట్టగానే, రాజకీయములతో సంబంధముండునని తలంపరాదు. తిలకుమహాశయుడు సంస్కృతమునందు గొప్పవిద్యాంసుడని అనేకులకు తెలిసినట్లులేదు. ఆయన గొప్ప పండితుడు; గొప్ప వేదాంతి సంస్కృతవాఙ్మయమునందు దతనికి నిరుపమానముగ పండిత్యముండెను. అందుచేతనే నూతనముగ స్థాపింపనున్న విశ్వవిద్యాలయమును తిలకుగారి పేరిట పెట్టవలెనని సంకల్పము.

ముఖ్యస్థానమునకు మదరాసు నేల వరింపవలెను?

మరెయొక ఆశ్చర్యముగూడ నేను వింటిని. ఈవిశ్వవిద్యాలయమునకు మదరాసు ఏల ముఖ్యస్థానముగ నుండవలెను? ఉత్తరహిందూస్థానమున నేలనుంచరాదని మరికొంద రడుగుదురు. విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమునకు మదరాసునకు కొంత హక్కుగలదని నా నమ్మకము. పూర్వకాలమున తక్షశిల వారణాసి న వద్దీ ప ము ము న్న గు ఉత్తర ప్రాంతములందు విశ్వవిద్యాలయములు విలసిల్లుచుండెను. మదరాసు నందు విశ్వవిద్యాలయము లేకుండిననుగూడ, శంకరుడు, రామానుజుడు, మధ్వాచార్యుడు, వంటి మహానీయులుద్భవించినందులకు మనము గర్వపడవలయును. వారు దక్షిణదేశీయుల సంస్కారమున కెంతయో కారకులైరి. కనుక మదరాసునకు ఆ హక్కుగలదని నేను విన్నవించుచున్నాను. అంతియగాక, మరి యేప్రాంతమునకు లేనన్ని వేదపాఠశాల లీరాజధానియందు గలవు. ఇప్పుడే మూడుసంస్కృతకళాశాలలు గలవు. ఈసంస్కృత విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించినయెడల ప్రస్తుతముండు సంస్కృతవిద్యాలయము లేమి కావలెనని కొందరికి సందేహము గలుగవచ్చును. కాని వానికి వక్రతగలుగుట కెట్టి యోర్పాటులను గావింపరాదు. ఆలోచనసంఘము ఈవిషయమును పరిష్కరింపవలసియుండును.

సర్వజనాదరణీయమైన యుద్యమము

ఈవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటతలన మరియొక ఫలితమునుగూడ గలుగగలదు. దేశమునందు, ముఖ్యముగ మనరాజధానియందు రాజకీయప్రచార మధికముగలదు. ఈవిద్యాలయ వాతావరణము ఆందరకునుగూడ మనశ్శాంతిని గలిగించును. ఎల్లవారును కలసి కృషిసలుపుటకు అవకాశము లేర్పడును. సంస్కృత మిప్పటికే కొంతక్షీణించినది. ఇకనైనను, మనము శ్రద్ధవహింపకున్న, ఆభావ సంపూర్ణముగ నదృశ్యము కాగలదు. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమే సంస్కృతకళాశాలకు సహాయము చేయరాదా యని ఎవరైన నడుగవచ్చును. కాని అట్లు సహాయమొసగిననుగూడ, భావ యభివృద్ధి చెందజాలదు. సంస్కృతమునందు ఎం. ఏ. ప్యాసుకాగానే, వాస్తవముగ సంస్కృతమునందు పండితుడు కాజాలదు. అతడు పరిక్షయందు తీర్ణతనొందుటకు మాత్రమే యత్నించును. కేవలము క్రొత్తవైద్యము, ఉపయోగకరమైనట్టియు, గ్రంథములను విస్తరింపజేసి భావ నభివృద్ధిపరచుటయే ఈ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క యుద్దేశ్యము.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరుగారి సందేశము

తమిళదేశీతామహు లగు డాక్టరు ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు వ్రాసిన పంపిన ఈక్రింది యుత్తరమును అక్షులు చదివిరి:-

నా ప్రస్తుతదేహస్థితిలో నేను సభకు రాజాలందులకు మక్కిలి చింతిలుచున్నాను. తమయధ్యక్షతక్రింద సోమవారము సాయంకాలము స్థాపితము గానున్న సంస్థాపనమును భగవంతుడు ఆశీర్వదింపవలెనని కోరుటతప్ప నేను ప్రతుత మేమియు చేయజాల నుంటిని.

(హర్షధ్వనులు)

సభోద్దేశ్యములతో సానుభూతిని డెలుపుచు డిల్ బిల్ ఎల్. ఎ. గోవిందరావును అయ్యరుగారును ఒకయుత్తరమును బంపిరి.

తీర్మానములు

అంతట ఈక్రింది తీర్మానములు ఉపపాదించబడి ఏక గ్రీవముగా నామోదించబడెను.

(1) మదరాసు ముఖ్యస్థానముగ బెట్టుకొని అఖిలభారతవర్షలోకమాన్య తిలకుసంస్కృతవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలెనను నభిప్రాయమును ఈసభవారు ఆమోదించుచున్నారు.

(2) వై విశ్వవిద్యాలయస్థాపనమును గూర్చి యోచించి ఏర్పాటుల గావించుట కొకయుపసంఘమును నియమించుటయైనది. ఆ యుపసంఘమునకు టి. ఎల్. వేంకటరావు ఆయ్యరుగారును, ఆర్. నారాయణ శాస్త్రిగారును కార్యదర్శులుగ నుందురు.

ఉపసంఘమునందలి సభ్యులలో ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు కొందరు.

టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు, టి. ఆర్ రామచంద్ర అయ్యరుగారు, కే. బాల సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు, సర్ అణ్ణామలై శెట్టిగారు, పండిత ఎం.దొరస్వామి అయ్యంగారు, వ్యా. వి. వీ. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, రా||సా|| పి. సంబంధమొదల్యారు, సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదల్యారు, ఎస్. సత్యమూర్తిగార్లు.

సభయందు అయిదారుగురు పాల్గొని ఉద్యమము చాల యుత్సాహమున మొనరించి పూర్తిచెందిరి.

ఉద్యమప్రోత్సాహకు లగు నారాయణ శాస్త్రిగారికిని, సభాధ్యక్షు లగు టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారికిని వందనముల నర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారసంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవియగు నన్నయభట్టాకుడు రచించిన ఆంధ్రవాగ్గకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టా సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృకము కాదను వారి వాదములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా నేతులెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో గలవు. నెల 0-12-0. పోస్టేజీ నేణు.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాశకాలయము-చెన్నపురి

జ్యోతిషాభివందన లేఖ

సూక్ష్మప్రయస్కాచన

శ్రీరాంప్రసాద్ జ్యోతిషమందిరపు ప్రాశస్త్యమును జేయించి సోమేశ్వరరావుగారి అద్భుతజ్యోతిషము సూక్ష్మప్రయస్కాచన సరిగా రుజువుయిచ్చుచుండుట.

ఆర్య, మాపురముచంగల శ్రీరాంప్రసాద్ జ్యోతిష మందిరము ప్రాశస్త్యమును జేయించి సోమేశ్వరరావుగారు "సూక్ష్మప్రయస్కాచన" అను శీర్షికతో కర్నూటోపనిషత్ మున జరుగజోవులములను 8 వ తేదీ ఏప్రిలు 1924 సంపు ఆంధ్రప్రతికలోను విపులముగాను స్పష్టముగాను 1 వ తేదీ మేయి 1924 ఆంధ్రప్రతికలోను ప్రకటించియుండిరి. అందు చాల సరిగా వారు వ్రాసిన ప్రదేశములలోను కాలములలోను జరిగినవని గమనించుటకు యంతయు సంతోషించుచున్నాము. మిగిలిన ఘటములుకూడా జరుగగలవని నమ్మకమును వారి అద్భుతజ్యోతిషమునందలి నమ్మకమును మాకు హెచ్చుచున్నది. ఏప్రిలు 17 న తేదీ ఆంధ్రప్రతికలో ప్రకటించబడిన భూకంపము మేయి 31 వ తేదీ పత్రికలో ప్రకటించబడిన భూకంపము జూన్ 31 వ తేదీ ఆంధ్రప్రతిక భూకంపము. జూలై 5 వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రిక భూకంపము మరియుతరపత్రికలలో ప్రకటించబడిన భూకంపవార్తలు గమనించునది. 12 ఏప్రిలు ఆంధ్రప్రతిక సోమియట్టులపై తిరుగుబాటు హిందూపత్రికలో ప్రకటించబడిన పోర్చుగల్ విప్లవము చదువునది. మరియు మేయి 6 వ తేదీ ఆంధ్రప్రతిక అట్లాంటిక్ లో వున్న 30 జూన్ ఆంధ్రప్రతిక ఘోరమగు నుడిగాలివనలే. లేదుకు నష్టం చూచునది. బ్రిటన్ ప్రాన్సు మొదలగు రాజ్యాంగముల మార్పుదలలు తరుచు వార్తాపత్రికలవలన తెలిసియేయున్నవి. మరియు జూలై మాసమునకు మొదటిపాదము పూర్తియై గ్రహములకు ప్రారంభము హెచ్చునని వ్రాసియుండిరి. జూలై 5, 9, 18 ఆంధ్రప్రతికలలో మరాఠీ తిరుగుపాటు, జూలై 11 యిటలీ దురాగతము, జూలై 16 సాఫీపాటు తిరుగుబాటు చూచునది. చెన్నపురి రాజధానికికూడ నదీప్రమాదములును, భూకంపములును అగ్నిప్రమాదములును స్పష్టముగా వ్రాసిరి. మన చెన్నపురి రాజధానికి భూకంపములు కలిగి చాలకాలమైన పని వినికిడి. ఈ సరి మన రాజధానికి భూకంపము కలుగునని మేము ఎరిగియున్నంతవరకు ఎవరును వ్రాసియుండలేదు. చెప్పియుండలేదు. అందుచే చాలమంది, ఈవిషయమును ఆంధ్రప్రతికలో చదివినపుడు అట్లు జరుగవని అవనమ్మకము కలిగియుంటిమి. ఇప్పుడు 21, 22, 23, 24, జూలై తేదీల వార్తలు కావేరవరకు, పశ్చిమతీరనదులవరకు భూకంపములు, అగ్నిపర్వత విజృంభణ బర్మాలోని నదుల వరదలు చదివినప్పుడు జ్యోతిషము అసత్యము కాదనియు ప్రమాణశాస్త్ర మనియు నమ్మచు ప్రాశస్త్యముగారి దూర దృష్టిని మే మెంతయు కొనియాడుచున్నాము. ఇప్పుడు కలుగుచున్న వరదలు ముందెన్నడు కనివిని యెరుంగనివి అని వార్తలే నారు వ్రాసిన అక్షరముల ప్రకారము తెలుపుచున్నవి. కావున సకలజనులును శ్రీరాం ప్రసాద్ జ్యోతిష మందిరము వారు వ్రాసిన సూక్ష్మప్రయస్కాచనను చదివి లాభమును పొందుదుగాకయని కోరుచున్నాము.

భీమవరం, } వేలూరి వెంకటరామయ్య,
26-7-24. } భమిడిపాటి సూర్యనారాయణ,

నరసాపురం తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ సంఘ తృతీయమహాజనసభ

ఈ సభ నరసాపుర గ్రామముందలి శ్రీ వై. యస్. కె. వి. నాబకసమాజమువారి హాలునందు ది 2-8-1924 సంపు రం శనివారము, ఉదయము 8 గంటలు లగాయతు సాయంకాలమువరకు కృష్ణాడిస్ట్రిక్టుబోర్డు సభ్యులును నరసాపురం తాలూకాబోర్డుసభ్యులును అగు మహారాజశ్రీ తాళ్లూరి నారాయణ స్వామిగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమగును. కాన తామంద రీసభకు విచ్చేసి జయప్రదముగా జరుపగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

నరసాపురం } కొప్పూరి భానుమూర్తి,
26-7-24 } ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు,
భాస్కర్ల ఈశ్వరుడు,
కార్యదర్శి,

తమాషాలు

మ రు పు

విచ్చగాడు:— ఏడుగురు పిల్లలకు అన్నం బెట్టాలి మహారాజా, యీ కరువుకాలంలో.

ఇంటియజమాని:— వెనుక వచ్చినపుడు, నీకు అయిదు గురుపిల్లలే నంటివిగామా.

విచ్చగాడు:— నిజమే. మరునాడు అన్నంతినేప్పుడు లెక్కబెట్టెట్వటికి, ఏడుగురు కనిపించారు బాబూ.

స ల హా

ఉపన్యాసకుడు:— కొన్ని దేశాలలో, స్త్రీలకు పురుషులసంఖ్య హెచ్చుగా ఉన్నదని ఒక శాస్త్రవేత్త వ్రాశాడు. (నవ్వుతూ) ఇక్కడిస్త్రీలు కొందరు అక్కడకు పోతే బాగుంటుందని, నా గలహా.

ఒకస్త్రీ (కోపంతో):— మీ ఉపన్యాసానికి రావడం నాదేవు. (అని గబగబ బయటకు బోవుచుండును.)

ఉపన్యాసకుడు:— అయ్యో, నేను చెప్పింది ఇంత తొందరగా జరగవలెనని నా ఉద్దేశంకాదు.

ని రా శ

రోగి:— ఇక నాకు జబ్బు కుదరదండి.

డాక్టరు:— అంత భయపడుతారేం. ఇది ప్రమాదమయిన జబ్బుకాదు. వెనుక నాకు ఇట్లాంటిరోగమే వచ్చి కుదిరింది. నేనీప్పుడు ఎంత బలంగాఉన్నానో చూడండి.

రోగి:— అవునుగాని, అప్పుడు మీకు మంచిడాక్టరు దొరికాడుకాబోలు.

చోటుంది

రామయ్య:— ఏమండోయి, మీరు సభకుపోలేదేం?

సోమయ్య:— అక్కడకు వెళ్లేవాళ్లందరు దొంగలు. చెప్పినట్లు చేసే వా రొక్కరూలేరు.

రామయ్య:— మీకేం భయమక్కరలేదండి. ఇంకొక్కరి కక్కడ చోటుదొరకకపోదు.

ఫీ జా

న్యాయవాది (ముద్దుతో):— అయితే, ఏంఫీటిస్తావు?

ముద్దు:— నాదగ్గర సామ్యులేదండి. బస్తాధాన్యం, కొంత పాత్రసామానుమాత్రం నావద్దఉన్నవి.

న్యాయవాది:—పోనీ, చాలులే. నీవు చేసినసేరమేమిటి?

ముద్దు:—ధాన్యం, పాత్రలు ఎత్తుకువచ్చానని కేసు దెచ్చారు.

ప రీ త్త

సాక్షి:—నాకు చెబుడండి.

స్నేహ:— ఇప్పుడు నేను చెప్పింది వినబడ్డదా, లేదా? సాక్షి:— వినబడలేదండి.

సం దే హం

అవ్వలదారుడు:—నీవు ఎంత సామ్యులగులవు?

తాకీదారుడు:—లాటరీటికెట్టు ఇవ్వాలనే కొన్నానండి.

వ ర్ణ న

స్నేహితుడు:— పెండ్లయి రెండేండ్లు అయినవిగదా. ఇప్పుడెట్లావున్నావు?

మార్యారావు:—క్రొత్తరోజులలో, నేను చెప్పడం, నాభార్య వినడం జరిగేది. తరువాత నాభార్యచెప్పడం, నేను వినడం జరిగింది. ఇప్పుడు మేమిద్దరం కలిసి మాట్లాడుతుంటే, ఇరుగుపొరుగువాళ్లంతా వింటున్నారు.

ఉ త్తరువు

బండివాడు:— బండిలో, చచ్చిన పిల్లి కనుపించిందండి.

పోలీసుకాన్స్టేబులు:—దానిని పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకొనిపో. మూడుమాసాలలోగా ఎవరిదో తెలియకపోతే, నీదే అవుతుంది.

ప్ర శ్న

ఇనస్పెక్టరుగారు చాలాప్రశ్నలు వేసిరి. విద్యార్థులకు విసుగుపుట్టెను.

ఇనస్పెక్టరు:—మిమ్ముడు ఇన్నిప్రశ్నలడిగినాను. మీ చెవరయినా ఒక ప్రశ్నను నన్నడగండి, చూదాం.

ఒకపిల్లవాడు:—మీరు ఏరయిలుమీద ఉరికిపోతారండి?

సందిగ్ధం

వకీలు:—జవాబు సరిగా చెప్పవల్య. అడిగినదానికి మాత్రంబదులు చెప్ప. సందిగ్ధంగా జవాబు చెప్పవద్దు.

సాక్షి:—అట్లా అంటారేం, నేను కల్లుతాగడంమాని వేసి, ఏడాదికి పయిగా అయిందండి.

కృతజ్ఞత

ఉపన్యాసం ఆఖరయ్యేలోగా. పభికులందరూ వెళ్లిపోయిరి. ఒక్కడుమాత్రం యింట్టున్నాడు.

ఉపన్యాసకుడు:—అగ్గూ,మీకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. మీరు ఉపన్యాసం అయిందాకా, కూర్చున్నార.

ప్రేక్షకుడు:—కృతజ్ఞత కవకాశం లేవండి. నన్ను రెండో ఉపన్యాసకుడుగ ఉండమంటే, కనిపెట్టుకున్నాను.

కారణం

కొనేవాడు (కోపంతో):—ఇవి "నీళ్ళి" నిప్పుపెట్టే లంటిరే. ఒక్క పుల్ల మండచేయ్యూ?

వర్తకుడు:—అందుకనే దాని కావేరొచ్చింది. వీనివల్ల ఎట్టి ఉపద్రవం ఉండదు.

హాదా

భార్య:—మీకేదో గొప్పహోదా వస్తుందని వెనుక చెప్పియుంటిరే.

నీవంటిదానికి భర్తగా ఉండటంకంటే ఎక్కువహోదా ఏం ఉంటుంది?

జ వా బు

ఉపాధ్యాయుడు:— నీవు పుట్టిందక్కడ?

విద్యార్థి:— కృష్ణాజిల్లా.

ఉపాధ్యాయుడు:— ఏభాగం.

విద్యార్థి:— ఒళ్లంతాను.

సక్సన్ దంతచూరము నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును.

పండ్లనోవ్వులు, ఇసుకలో నెత్తురు నీముకాటులు వాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీద పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశీ మూలికల ఔషధముతోను బౌద్ధధర్మములతోను చేయబడినది

1 డబ్బీ 0.2-0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.
డజను- 1.4-0
నం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్లవీధి తిరునల్లికేడి మృదాను.

ప్రకటన

ఏలూరు డిప్యూటీకలెక్టరుగారి

కోర్టులో

S S. No 236-1920

వాకలు:—

1. శ్రీరాజాకమదన వెంకట వరదరాజ శోభనాద్రి రావు ఒహద్దరు జమీందారుగారు. 2. శ్రీరాజా కమదన వెంకటరామరావుఒహద్దరు జమీందారుగారు.

ప్రతివాదులు:—

1. పసుపులేటి తాతయ్య, 2. యీ సోమలింగం 3. యీ సీతారామయ్య 4. యీ కోటిలింగం 5. యీ వీరన్న 6. యీ నాగభూషణం 7. యీ అమృతరాజు మైనరయినందున గార్డియన్ అన్న 1 ప్రతివాది.

సదరుదావాలో భూములను కొల్లలువేయుట క్షగై రాపనులు జరిగించి రిపోజ్షేషయుటకుగాను దిగువ సంతకంచేసిన నన్ను కమీషనరుగా సదురక్కొస్తువారు అప్పాయింటుమెంటు చేసినారు. సదరు దావాపక్షమును కొల్లలు వేయుటకు 11.8.1924 తేదీనుండి ప్రారంభించబోవుచున్నాను. కనుక యాదావాలోని పార్టీలు సదరు 11.8.24 తేదీనాటికి దావా ప్రదేశములకు తాముగాని తమలిరవున యేజంటకుగాని పంపించి హాజరయివుండి పని జరిగించు నగలుందులకు కోరబడుచున్నారు.

యల్లంరాజు వేంకటకృష్ణయ్య,
కమీషనరు.

కలరామాతలు

డబ్బీ 1.కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-8-0.

కలరా షేగులనే ఒకవిధమైన అంటుకాణ్యము.

కలరా తగిన వెంటకీ మందును తినటం ఆవశ్యకము. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

తిలక్ విప్రవిద్యాలయము వల్లిపాడు

ఈనెల 28 తేదీ వల్లిపాడు గ్రామమున శ్రీ చతుర్వేద్యుల రాఘవయ్యగారిచే స్థాపితమైన తిలక్ విప్రవిద్యాలయమున తిలక్ జన్మదినవర్ధంతి మహోత్సవమును మిగుల వైభవముతో జరిపిరి. ఉదయముననే విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల వెంట పినాకినీ స్నాన మాచరించి, తిలక్ పటమును గ్రామవిఘ్నల యందు భజనలతో ఉత్సవముజరిపిరి. మధ్యాహ్నమున విద్యాలయమునందు బాలు రెల్లరును కూడి ప్రార్థనలు జరిపిరి. ఈ వర్ధంతిమహోత్సవమున పాల్గొనుటకై నెల్లరునుండి శ్రీయుతులు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్య, పోలవరపు గోవిందరావు, మన్నేపల్లి హనుమంతరావు, గార్ల విశ్వేశ్వరయ్యుండిరి. వీరును బాలురతో ప్రార్థనలుసలిపిరి.

బహిరంగసభ

సాయంకాలము 4 గంటలమీదట గ్రామముగ్రామమున శ్రీయుత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి ఆధిపత్యమున నొక బహిరంగసభ జరిగెను. గ్రామస్థులు, స్త్రీలు, పురుషులు, పంచమలతోసహా సభకు విచ్చేరియుండిరి. సత్యాగ్రహవాసులును, అనేక గ్రంథములు జదివి విషయమును చక్కగ త్రోడీకరించి తిలక్ జీవితము ఉపన్యాసములు అను గ్రంథమును సామాన్య జనులకు అర్థమగునట్టి మాధుర్యమైన శైలియందు రచించిన సుప్రసిద్ధగ్రంథకర్తల నగు శ్రీ మానికొండ సత్యనారాయణ బ్రాహ్మణులు తిలక్ భగవానుని గుణగణములగుర్చి సంగ్రహముగ నుపన్యసించిరి. ఆనాటి రాజకీయపరిస్థితులను వివరించి, భారతదేశమునకై, స్వవిషయముల నెంతమాత్రమును పాటింపక ఆ తిలక్ సహారాజు ఒనరించిన అఖండత్యాగమును వివరించి, వారి దేశభక్తిని మిగుల కొనియాడిరి. ఈనాడు గాంధీమహాత్ములు తెలుపుచున్న అసహాయోద్యమ కార్యక్రమము, అసగా జాతీయవిద్య, కోర్టులు, కాసనసభ బహిష్కారములు, స్వదేశీ ప్రోత్సాహము, విదేశీ బహిష్కారము, అస్పృశ్యత మున్నగు వానిని, బాలగంగాధరదే బోధించియుండెననియు, కాని ప్రజల అంధకారముననుండి స్వరాజ్యమన నెట్టిదియో యిసుమంతయేని గ్రహించువారులే, ఆ కార్యక్రమమును సాధింపుటకు లోకమాన్యునికి వీలుగలుగక పోయెననియు తెలిపిరి. జాతీయవిద్య ప్రోత్సహించుటకై పూనాయందు ప్రత్యేక కళాశాలను స్థాపించి, అందు తాము కొంతకాలము పండితులుగ నుండి, జీవనార్థ మావశ్యకమగు వేతనమును పుచ్చుకొనుచు బాలురకు విద్య గరపుచుండిరి.

మతీయు అనేక విషయములగుర్చి శాస్త్రీ గారు ముచ్చటించుచు 'స్వరాజ్యమే మన జన్మహక్కు' అను భావములను హైందవుని మనములందు బీజములనాటిన మహాత్మాగి, ఈ వీరపురుషుడే యని నిరూపించిరి.

ఈ లోకమాన్యుడనుభవించిన కష్టములను శ్రీ శాస్త్రీ గారు వివరించుచుండ, సభకు లనేకులు కంట నీరు పెట్టసాగిరి. శ్రీ చతుర్వేద్యుల రాఘవయ్యగారు ఆదినవంతయు గోడుగోడున దుఃఖించుచునే యుండిరి.

శ్రీ శాస్త్రీగారి తర్వాత చతుర్వేద్యుల రాఘవయ్యగారు ను, దిగుమర్తి హనుమంతరావు, సి. వి. కృష్ణ మున్నగువారు కొంత ముచ్చటించిరి. దిగుమర్తి శ్రీ హనుమంతరావుగారు తిలక్ భగవానుని కంతటి రాజకీయదూరదృష్టి లేదనియు, గాంధీమహాత్ముడే తిలక్ భగవానునికన్న ఉన్నతపురుషుడనియు, తిలక్ సహారాజు గాంధీమహాత్ముని బహిష్కార కార్యక్రమమును ఏమాత్రమును ఆచరణయందు బెట్టలేదనియు, అన్నిటి యందును ఓడిపోయెననియు, ప్రజలు కష్టపడి సంపాదించి యోసంగిన ప్రవృత్తిను సీమలో ప్రీతి కాన్పియెడుట తమ కను వాదించుటకై వెచ్చించెననియు కొన్ని యాలోచనలు వెల్లడివారి రాజకీయదూరదృష్టిని ఖండించిరి. శ్రీ చతుర్వేద్యుల వెంకటకృష్ణగారును హనుమంతరావుగారి యభిప్రాయములతో నేకీభవించిరి.

శ్రీ చతుర్వేద్యుల రాఘవయ్యగారు హనుమంతరావు గారిని యెదిర్చి మాట్లాడిరి. గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమము యొక్క జయోపజయముల నంతర్వరలో చర్చింప వీలులేదని యు, 1920 వ సంవత్సరమున వారి బహిష్కారప్రచారమును ఆనాదించుచున్నారని యనుచులు, నేడు వారిని విడిపోయి యున్నారనియు, శ్రీమముగ అదికూడ తేలగలదనియు చెప్పి చూర్చిండిరి.

జాతీయ పాఠశాలలు

ఉపాధ్యాయుల దుర్గతి

గాంధీమహాత్ముడు ఈవారపు ఎంగుండుడియాలలో

ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

ఒక జాతీయపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు అజిల్లా లోని జాతీయపాఠశాల పరిణామస్థితిని వర్ణించినపిదప అట్లు నున్న పదునాల్గింటిలో ఏడు అంతరించినవనియు మిగిలినవి కూలిపోవుచున్నవనియు, విద్యార్థుల సంఖ్య రెండు వేలనుండి అయిదువందలవరకు తగ్గిననియు చెప్పి ఇంకను ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

“నిజముగా పక దెల్పెదను. మేము జాతీయపాఠశాలలో

ఉపాధ్యాయులను మాకుంటుంబుము సగము తిండిదీని మాడుచున్న సంగతి తెలుసుకొనినపుడును బులు భాతమును గూర్చి తలచుకొనినపుడును గుండె నీ రైపోవును. ఇంత అపృథులలోబడి కష్టము లనుభవించుట మంచిపనియా, తెలివితక్కువయా అని అనుమానము కలుగుచుండును. ఇట్లు కడుపుమాడుచు ఉపాధ్యాయుల త్వము చేయుటకన్న ఇతర విధముల ఏదైన దేశసేవ చేయుట యుక్తమకాదా అని తోచుచుండును. ఈ ఉపాధ్యాయులు దేశమాతపిలుపు నాలించి ఎక్కువ లాభకరములగు ఉద్యోగముల వదులుకొని వచ్చిరిని యీ సందర్భమున చెప్పుచున్నాను.”

ఈ విషయవైఖరితములను విని మనము భయపడ నక్కరలేదు. ఎంతయో కష్టపడిగాని దేశములుకాలేదు. ఎప్పుడో ఏకాలమునాటికో ప్రజాయుత ప్రభుత్వము వచ్చునని ఆశతో నైకనిరంకుశాధికారమును లొంగియుండుటకన్న దండధరులమై విప్లవము గావించి మక్షికములవలె తమాషియైనను పోవలెను. తేదా సహానముతో పడవలినకష్టము లన్నిటిని పడి, ఆత్మగౌరవముగల స్వతంత్రదేశముగ పరిణామము గాంచవలెను. అవిలేఖరి వర్ణించిన కష్టములను అనుభవించినపుడే తన్నివారసోపాయము గాన్పించును. ఇందు స్వరాజ్యము అనుభవించుటకు కావలసిన శిక్షణను ఏర్పడును. తప్పంతయు తల్లిదండ్రులది గాదు. అది మనపరిస్థితులలోనే గలదు. ఎన్నికష్టములు వచ్చినను లెక్కచేయక అవిచ్చిన్నముగ కార్యసానుకూలము చేయు గుణమును మనమింకను నేర్చుకొనలేదు. జాతీయవిధానము ఉపాధ్యాయులనే అనుసరించుచుండును. వారేమాత్రము ప్రమాణము తప్పినను ఆవిధానము భగ్గుముగావలసినదే.

ఉపాధ్యాయులు అనుభవము లేనివారై యున్నారని జాతీయవిద్యయందు అభిరుచి పోకుండజేయుటకు కావలసినంత ఉత్సాహశీలతయను వారిలోలేదు. వారికి నిర్వాణశక్తిగాని శేంద్రికశక్తిగాని ఏమియునులేదు. ప్రతివోటను ప్రచారకులు ఏదో ఒకకాఖిలో ప్రత్యేకముగా కృషిజేయుటకు మారు అన్నిటిలోను వేలుపెట్టి ఏపనిని పూర్తిగాకుండ చేసిరి. ఇంతకన్న వేరుజరుగునని అనుకొనలేదు. ఇది మనకు శ్రోత్రతోవ. ప్రభుత్వమువారు మనలను ఎందుకు పనికిరాని గుమాస్తాలుగా తయారుచేసిరి? అపనికి ఏమాత్రము ఆలోచనగాని బుద్ధిప్రాభవము గాని అక్కరలేదు.

కాని వెనుకటిస్థితు లన్నియు మారుచున్నవి. ఉత్సాహ ప్రధమ జ్వాలలో మనము ప్రతిపనిని బాగుగనే చేయుచున్నట్లుండును. ఇప్పుడా ఉత్సాహము పోయినది. ప్రజల ప్రోద్బలము ఆను చెప్పు ఎండిపోయినది. బలముగల మొక్కలు మాత్రమే బ్రదుకగలవు. ఇప్పటికిని నిలచియున్న పాఠశాలలను అందరి ఉపాధ్యాయులను సత్కరించువని నేను నమ్మెదను. స్వపోషణము నకై ఒకరింటింటికీపోయి చిచ్చుమెత్తవలెను. వారు చిత్తుద్ధితో పనిజేయువారయినయెడల ఇందుకు సిగ్గుపడవక్కరలేదు.

ఆ ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఇంకను కొన్ని ప్రశ్నలను కూడా నన్నడిగెను. అవి సర్వోపయోగకరములుగ నుండునని తలంచి వాని నిట నుద్ధరించి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నాను.

ప్ర|| బులుములెక్కువయి యాభాధపడుచున్న ఉపాధ్యాయులు అన్నములేక మాడుచు, ఎంతకాలము యాజాతీయ పాఠశాలాసేవ చేయగలరు?

అధ్యక్షులు శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు విషయములన్నియు సమగ్రముతెలిసి, తిలక్ భగవానునివలె, విద్యార్థులు తమ ఆరోగ్యమును ఎల్లపుడును కాపాడుకొనుచు ప్రతిదినము ఉదయము సాయంత్రము దేహపరిశ్రమయందు, తగు శిక్షణ పొందవలయుననియు, ఉపాధ్యాయులు ఈవిషయమై యొక్కడు శ్రద్ధవహింపవలయుననియు కోరిరి. అంత సభముగి యెను. (స్వకీయలేఖరి)

ఉ|| చచ్చేవరకు చేయవలసినదే. యుద్ధములో సిపాయి జయమువచ్చువరకు లేక చచ్చిపడిపోవువరకు పోట్లాడుటలేదా? ప్ర|| ప్రజలలో నూటికి ఒక్కరైనను, కావలసినవపుడు యాపాఠశాలలను డబ్బునట్టపెట్టి అధికారులు ఎంతకాలము నడిపెదరు?

ఉ|| ఏపాఠశాలగాని ప్రజలక్కరలేదన్నయెడల ఉండవలసరములేదు. కాని ప్రజలుకోరి ఒకపాఠశాల నిర్మించి పిదప అక్కలలేదనినయెడల తప్పఅధికారులగనయే నేను జెప్పెదను.

ప్ర|| ఒకటూ, రెండో, మూడో సంవత్సరములైనయెడల చదువుమానుకొని ప్రచారకులు కష్టపడగలరు. అట్లుగాక స్వరాజ్యసంరంభము సర్వకాలము జరుగుచుండునెడల చేయవలసినదేమి?

ఉ|| మూడుసంవత్సరములు కష్టపడగలవారు ముప్పది సంవత్సరములైనను కష్టపడగలరు.

ప్ర|| నిజముగా జాతీయవిద్య కావలెనని కోరుటే యీ జాతీయపాఠశాలలు లేనిచోట్ల ఏమిచేయగలరు?

ఉ|| తల్లిదండ్రులుగాని, బాలురుగాని, బాలికలుగాని ఆలోచనగలవారైనయెడల ఏదో మార్గము గాన్పించును. విద్యనునది ఏపాఠశాలలోగాని, ఇంగ్లీషుచదువుకుంటేగాని, ఏదోమార్గాచారపద్ధతిని నేర్చుకొనినగాని విద్యయగునని తెలుసుటవల్ల పిచ్చియనుమానము. ఇప్పుడు, ఈ సమయమున, నేటివడుకు పనులను నేర్చుకొనుటయే ముఖ్యతరమైన విద్య భారతదేశములో చాలా గ్రామములందు పాఠశాల అనలే లేవని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను.

ప్ర|| ఆచరణలోనికి తెచ్చుకుండ దేశీయులను తీర్మానములకు సమ్మతముల నీయనిచ్చుట ఎంతకాలము? అందరును ప్రభుత్వపాఠశాలను బహిష్కరింపవలెనని సమ్మతుల నిచ్చువారె. వీరిలో తమ పిల్లలను జాతీయపాఠశాలకు పంపువారు ఏకొలది మందో ఉండురు.

ఉ|| నా చేతనయినయెడల ఒక్క నిమిషమైనను అట్లు చేయనీయను. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో నేను పోరాడిన దంతయు, తీర్మానములకు బద్ధులైయుండవలయుననియే.

నేను ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరములు చాలమందికి తృప్తికరముగా ఉండవని నేను తలంచెదను. కాని ఇవియే సరియైన ప్రత్యుత్తరములనిన్ని ఆచరణ యోగ్యములనిన్ని నేను చెప్పగలను. చెప్పన దొకటియు చేయున దొకటియును బూటకము బనికిరాదు. ప్రభుత్వపాఠశాలలను బహిష్కరించినపుడు జాతీయపాఠశాలలు దేశమున కక్కరలేనియెడల దానిని మార్చి వేయవలసినదే. బహిష్కారము గావలయునని కోరు స్వల్పసంఖ్యాకులు, ఎవరైన నున్నయెడల, కాంగ్రెసు యాజమాన్యమే గాకుండ స్వయముగ జాతీయపాఠశాలల నెలకొల్పికొని ఇష్టమును పొందవచ్చును. ఈపాఠశాలలు కావలసినచోట్ల మాత్రమే నడుచుచుండును. అట్టిది ఒకపాఠశాల అయినను ఆది నిరేలేకుండ సాగుచుండవలయును. విశ్వాసమున్న పుడు ఆకాభంగ అనునది యుండజాలదు.

నల్లమందు నిషేధము

భారతదేశసహకారము

గాంధీమహాత్ము డీవారపు ఎంగుండుడియాలలో నిట్టి

వ్రాయుచున్నాడు:—

వైటుక్రాసుసంఘమునకు వాషింగ్టను ముఖ్యస్థానము. ఈసంఘము విష మత్తుపదార్థముల అభ్యాసమును తొలగింతుట ప్రచారముజేయుచు అన్ని దేశములందును ప్రపంచముంత ను శాఖలు గల్గియున్నది. ఈసంఘముయొక్క ముద్రగల ఉరములపైను సుప్రసిద్ధులగువారు బ్రష్టిలుగ నున్నట్లును ఛాయిస ఘసభ్యులుగ నున్నట్లును ప్రకటింపబడినది. ఈసంఘకార్య ర్థి మిక్కిలైవునుగాట ఒకదీర్ఘ లేఖను నాకు వ్రాయుచు వైక్రాసువారు నల్లమందునిషేధమునకు జేయు సంరంభముల భారతదేశసహకారము గావలెనని కోరుచున్నారు. ఆలే నుండి యాక్రిందిభాగము నుద్ధరించి దెల్పెదను.

“వైసీయేలు రెండుయూద్ధములలో దాని దండయాత్ర నిగ్రహించియుండిరి. నూటవిది యెండ్లకుగాను 1916 ల మొదటిసారి లక్షలకొలది యొకరములలో గడగసాలచెట్లను యో, దున్ని వేసియో మోక్షమునుగొన ప్రయత్నించి యుండిరి. ఈనల్లమందుకు వారుయెంతకాలమునుండియో అత్యుక్తి పోయిరి. దానిని నిషేధింపయేమాత్రము ప్రయత్నము జేసినన

నీయులు దండు పెడలెడలేమాయని భయము గలదు. ఒక ఆంగ్ల విలేజ్మన్ స్పెన్సర్ గారు 1882 లో వ్రాయుచు "చైనా ప్రభుత్వ మువారు గసగసాలచెట్ల యభివృద్ధిని అణచివేయ సమకట్టినయె డల విప్లవము బయలుదేరుననియు, శాంతిముగనున్న రేపులు సరక ములగుననియు, పిడుగు నెత్తురువరదలగు"ననియు చెప్పెను. ఇట్టి భూరమాచన లెప్పుడును జరుగనేలేదు. చైనా ప్రభుత్వము వారు గసగసాలచెట్లను నాశముజేయ నిశ్చయించినను మాటయే గాని చేసినపని యేమియును గానించలేదు. ఈ ఉద్యమము మతసంబంధమైనదై ప్రబలిపోయెను. పట్టణములలోను గ్రామములలోను దీనిని త్రాగునట్టి వృద్ధులు తమగొట్టములను ఇండ్ల యెత్తున కుప్పవేసి స్వర్గమున కాహుతిజేసిరి. సంతోషముతో సుత్సకములును, సంగీతములును ఊరేగింపులును జరిగెను. అందఱును ఎన్నియో శతాబ్దములనుండియున్న యీ మహాపాపము పోయెనుగదాయని సంతోషించిరి. స్త్రీలు ఆనందబాష్పముల గార్చిరి.

వాస్తవంలో మము అంతయును అప్పుడే పోయెను. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నల్లమందును దిగుమతిజేయుటలేదని వాదముజేసిరి. కాని యిప్పుడును ఇదివరకును జరిగినట్లే, ప్రభుత్వప్రపంచముపైకి వాదానముల మాత్రము జేసి చేయుపని తద్దంగమే యని మీకు చెలియును. ఈనల్లమందుపోయి యింతకున్న సెక్కువ విషయములగు మార్కెటు, హిరాయను, కోకి ను వచ్చెను. ఈ మహాభూరములో అమెరికాగూడ మొన్న మొన్నటివరకును పాల్గొనె నని చెప్పటకు సిగ్గుచున్నది. ఈ క్లిష్టపరిస్థితులలో మిలిటరీ నాయకులు మరల గసగసాల చెట్లను పెంచవలసినదిగ వైవాకాపులను పురికొల్పి విదేశములనుండి వచ్చిన మార్కెటును ఆదేశపు నల్లమందే మంచినచెప్పిరి. ఇతరదేశములపై యీ సూయముజేసి ఆదేశములోని నల్లమందు ఆభ్యాసమును దొంగించునెడల చైనా తప్పక యనుసరించునంతటి విజ్ఞానము గలదియున్నదని చైనాను బాగుగ నెరిగియున్నవారు నమ్ముచున్నను.

విదేశముగాని తన్ను తాను రక్షించుకొనజాలదని సర్దులు ను గుర్తించిన విషయమే. నల్లమందుదినుసులు అతిగూఢములుగ నుండును. ఆహారపానమునకు ఖర్చు చాల యెక్కువ. ఈ దినుసులు తయారగుచున్నంతవరకును కొనువారుగూడ యుంట్లూనేయుదురు. అందుకనియే నల్లమందు గసగసాల చెట్లను, కోకినాదలను నిర్మూలించి ముందుకు కాస్త్రమునకుకావలసినంతమాత్రము నిలువయుండుటకు దేశములన్నియు కలసి పనిజేయవలెనని అమెరికా కాంగ్రెసు విజ్ఞప్తి జేసెను. ఈసూచన నాచరణలో పెట్టుటకు 1924 నవంబరులో జెనీవాయం దొకసభ జవప అంగీకరింపబడెను. ఈసభకు సర్వాధికార మీయబడును. తన్నూలుముగ ప్రపంచము నావరించియున్న యీ మహాభూరము ను విముక్తిజేయుట కుపాయముల నాతయవచ్చును.

ఈఅధికారము నీసభవారు సంపూర్ణముగ వినియోగించుట యెట్లు సాధ్యమగుననియే ప్రపంచము సాధింపవలసియున్నది. వారు ప్రపంచముయొక్క ఆశీలకమహాలముగ బోయెదరా లేక భగ్నముజేసెదరా? ఈవిషయమున నేనేమియును మీకుజెప్పనక్కరలేదు. ప్రజాభిప్రాయములను సంతకు, దృష్టి సంతకు ఆసభమీదికి మార్చవలయును. నేను ప్రతినిధిగనుండిన బైటు క్రాసు సంఘము ప్రజాభిప్రాయమునంతకు నవంబరు సభపై మరల్చి యీ వచ్చిన అవకాశమును ప్రపంచము నావరించి యున్న మహాపాపమును బోగొట్టుట కుపయోగించుకొన బ్రయత్నము జేయుచున్నది.

నల్లమందును నిషేధించినయెడల ప్రాచ్యదేశమున విప్లవము గల్గుననుభయ ముండునెడల భారతదేశము చైనా యనుభవమును జూచి అట్టిభయమునకు కారణము లేదని చెలిసికొన వచ్చును. భారతదేశములో నల్లమందునే నిషేధించినెడల ఆయున్న ఆలవాటుపైని దుష్కలీతములు గల్గునని భారతదేశములోని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వప్రతినిధులు భయపడుమాట నిజమే. ఈభయము చైనాలోకన్న ఇండియాలో చాల తక్కువయ్యెను. ఇండియా చైనావలె అంతగా నల్లమందు భాయిగా లేదు. ఇతే ఇండియాలో నల్లమందు ఆభ్యాసమెవరికి గలదు? తల్లులు ప్లాక్టరీలలోనికి పనిలోనికి బోవుచు తమపిల్లలకు యేమాత్రంఉండయో వేసి మత్తుగా నుండునటుల జేసి పోయెదరు. ఈఆచారము సర్వత్ర ఆచరణలో నున్నదని సంఘ సంస్కర్తలగు భారతస్త్రీలు చెప్పెదరు. విప్లవము వచ్చుననుబొందుట? ప్రభుత్వవిధానమును మార్చునటులజేయుటకే ప్రజలు విప్లవమునకు దిగెదరు. ఈ ప్రభుత్వవిధానములన పిల్లలు తల్లులతోపాటునే విషమృత్యువాతలబడుచున్నారు. ఒక కేస

బ్రిటిషను కరీరదార్థ్యము లేకుండ ముసిలివాళ్లుగా పుట్టినట్లుండి పాలిపోయి ప్రభుత్వమునకు ఆదాయముమాత్రము వచ్చునటుల జేయుదురు.

భారతదేశము తన దేశములోని సంతతివారిని విషమూరితుల జేయుతుండను, యిచటనుండి యితరదేశములలోనికి నల్లమందు పోనీయకుండను తన్ను దాను రక్షించుకొనువరకును ప్రపంచము మోక్షము జెందజాలదు. భారతదేశము తనకున్న నల్లమందు ఆభ్యాసమును దొంగించుకొనుటకును, ప్రపంచమోక్షమునకుగూడ ప్రయత్నించునని రానున్న జెనీవామహాసభకు తెలియునటుల గాంధీగారును భారతీయులును తమ మనస్సును దెలుపవలెనని వారికి మావిన్నపము బంపుచున్నాము.

ఈ జెనీవా సభలో భారతీయులు తమ ప్రతినిధులుగ నెవ్వరి నుండగోరెదరో మేము తెలిసికొనగోరెదము. ఇదివరకు సభలో భారతదేశాభిప్రాయములు సరిగా రెలంపబడెనా? అధికారులు పంపకున్నను, ప్రాతినిధ్యాధికారము పూర్తిగ నిచ్చి పంపినను భారతదేశము శ్రేష్ఠమైనవారినిబంపి ప్రపంచమున కీదేశమానసము దెలియునటుల జేయవలయును. వీవిధముగనైన మాసంఘము భారతదేశాభిప్రాయముల రెలంపుటకు సాయభూతముగ నుండునెడల మే మానేషజేయుటకు సిద్ధముగ నున్నాము."

బైటుక్రాసు సంఘమువారు తాముజేయు మహాత్రకార్యములో భారతదేశము సహకారము జేయునని ఆధారపడి యుండవచ్చును. ఈమధ్యనే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారు భారత ప్రభుత్వముయొక్క నల్లమందు విధానమును పూర్తిగ ఖండించుచు తీర్మానము గావించిరి. ఈదేశములో నున్న గసగసాల చెట్లన్నియు నిర్మూలించబడినను ఆకానము సభిజేపించువా రుండరు. మత్తుమద్యములను పదార్థముల నల్ల ఆదాయమును పూర్తిగా నాపివేసి వాని యమ్మకమును వైద్యులు మందులకొరకై జేయునటులమాత్రము నిషేధించినయెడల ప్రజలు చాల సంతోషించెదరు.

కానిప్రపంచమునకును, మాకునుదురదృష్టముచేత భారతదేశాభిప్రాయమును ప్రజాప్రతినిధులుగాని ప్రభుత్వమువారు రెలంపుచు న్నారు. కావున రానున్న సభలో ప్రాతినిధ్యముండునది భారతీయులకు గాక భారతదేశమున పాలించువిదేశీయులు మానవకారణ్య భావముతోగాక ఆదాయమును మాత్రము జూచుకొనువారికై యున్నది. ఆద్రూసుగారి వంటి ప్రతినిధిని ప్రభుత్వమువారితో సంబంధము

లేనివారిని ప్రజాప్రతినిధిగ బంపుట ప్రయోజనకరముగ నుండు విషయమును అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ మాలోచింపవలయును.

ఈమానవకారణ్యప్రచారానర్థ మేమియో జూచెదము ప్రపంచములో తయారగు నల్లమందు వైద్య నానకు కావలసినదానికన్న యెక్కువనియు, అట్లున్నంతకాలమును విరీతికరమును ఆత్మవిశ్వాసకరమునగు న్యాపార మెన్నిప్రయత్నములు చేసినను సాగుచుండుననియు మిస్ లా మా టు కొన్ని సంఖ్యలనుగూడ వేసి చెప్పెను. ఈ విషయమును భారతప్రభుత్వముదే గొప్పతప్పని అమె రెలిపెను. భారత ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారముక్రిందనున్నంత మకు ఖర్చునైన లెక్కజేయక నల్లమందు తయారను ఆపినగాని ఆదర్శము చేరజాలము. భారత ప్రభుత్వము అడ్డుపడెను. మరల అట్లు జేయనని భయమగుచున్నది అట్లుజేయుట భారతదేశము కోరుటచేత గాక నిస్సహాయమై యుండుటచేతనే యని చెప్పవలెను.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై 28:—తిరుత్తణి ఆడిక్టేటరు కుమారు ఒక లక్షజనము అనేక జిల్లాలనుండి వచ్చెదరు గావున శ్రీయుత సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారు వారి స్వంతభర్తలతో రెండు రాట్నములను, ఆగ్గురు బాలభటులను వెంటబెట్టుకొని 24-7-24 లేదిన తిరుత్తణికి వెళ్లిరి. చిత్తూరు జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షు లగు శ్రీయుత బొల్లిని మునుస్వామినాయుడుగారి సోదరుడును తిరుత్తణి యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటును అగు బొల్లిని అక్కయ్య వాయుడుగారు సకలవిధముల దోడ్పడిరి. కిడింగు రూముకు యెదుటనున్న పెన్ని సుకోట్లలో జూలయి 25, 26 లేదులలో రెండు రాట్నములనుండి తెల్లవారి 8 గంటలమొదలు సాయం కాలం 6 గంటలవరకు విడువక బాలభటులు, శ్రీయుత సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారు, తిరుత్తణితాలూకా ప్రచారకును శ్రీయుత గుబ్బరాయశ్రేష్ఠిగారు వికలచే నూలు విడుకబడుచుండెను. కుమారు పదివేలజనులు దర్శించిరి. అనేకమందిసందేహులను రంగంశ్రేష్ఠిగారు నివారించిరి.

వేసవికి వెళువవలదు
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి
అమృతామలక
తైలము
జీవామృతము
భృగువటి

కండ్లకును క్షయింపకును చలవనిచ్చి జీవనిభయమును నెడలగొట్టును. సామాన్య శిరోరోగములకును నేత్రరోగములకును అంతుకము వంటిది. సీసార్పు 1—0—0.

ఎండజీమిని లోపనయ్యదు. నిస్సత్తునను నిర్మూలించును. సరములకును మెదడుకును పలుత్వమును బలమును ఇచ్చును. సీసార్పు 3—4—0.

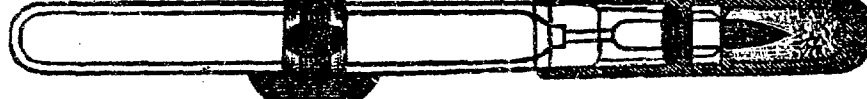
విపరీతముగు వేడిమిచే గలుగు సెగరోగము మున్నగు వ్యాధులకు శ్లేష్మిణీకూలము. 24 మాత్రలు రు 1—12—0.

ప్యాకింగు, పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము. ఇంకను అనేకములగు ఆయుర్వేద దివ్యవృద్ధులు గలవు. వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి ఆయుర్వేదాశ్రమము 1015 41, ఆచారపుర వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తంబిలీసము: }
'పండిట్' }
మదరాసు.

చెన్ని పులిలో ఏజంట్లు: {
దాదా కంపెనీ, చైనాబజారుకోడ్డు, జి. టి. మదరాసు.
స్వస్తి ఫార్మసీ, పెద్దవీధి, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు.

నెల్స్ ఫిల్లింగ్స్ "ఆగేట్" ఫ్రంబెన్ వేనా

కాకాటెక్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనవర్క్కి అని చెప్పెదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా అట్టి లీయా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలముగా బాదార పోయి యుండుచున్నది. సాధారణమయిన "ఆగేట్" కలము మామాతాగారి ఉపయోగింపబడు తిక్కుపోకి బయట "ఆగేట్" గాబాపోకి నుడయోగించును చచ్చుకొను మోహకాశము. ఒకటూరి పిరలో ముంగియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా జాయును. (2957) ముదరాసు. విక్టోరియా డిపో, ముదరాసు.

అంశం

నీరు తగ్గుచున్నది

సహాయపునరుప్రారంభంపట్ల చున్నది

హరిహర పట్టణము

200 యిండ్లు పోయినవి

తుంగభద్రానదిపై నున్న వంతెనలో రెండు అర్చిలును కొట్టుకొనిపోయినవి

దెంగుటూరు, 28 జూలై:— హరిహరపట్టణమునుండి 27 వ తేదీనవచ్చిన తొలి యాప్రకారము నుడువుచున్నది. వరదలు పూర్తిగావచ్చినవి. 28 తేదీన తుంగభద్రానదిపైనున్న వంతెనలో రెండు అర్చిలు కొట్టుకొనిపోయినవి. నీరు హరిహర పట్టణములోనికి జొరబడి 200 యిండ్లను నాశనము చేసినది. సకలముననే ప్రజలు తగుబాగై తీసికొని సురక్షితమైన ప్రదేశములకు పోవుటచే ప్రాణహాని మేమియు జరుగలేదు.

బొంబాయి సరిహద్దులో హరిహరపట్టణము మైనూరుకు చెందియున్న తుదిస్తేషను. బొంబాయి మైనూరులకు యీ నదియే సరిహద్దు. ఈవంతెన బొంబాయికిపోవు ముఖ్యమార్గము లోనున్నది. వరదలు క్రమముగా తగ్గుచున్నవని తక్కినచోట్ల నుండివచ్చిన వర్షమానములు తెలుపుచున్నవి. కృష్ణరాజసాగరమువద్దనున్న స్వేషలు ఆఫీసరును ప్రధానమంత్రికి యింజనీరును మైనూరుజిల్లాలోని నదరులో నీరుతగ్గుచున్నదని తెలియజేసినట్లు మైనూరుప్రభుత్వమువారి కడపటిప్రకటన చెప్పుచున్నది. కృష్ణనాగరము నామమీదుగా ఉదయము 18/4 అడుగులవరకు ప్రవహింపుచున్న జలము నేటిసాయంకాలమునకు 18 అడుగులకు వచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

బిదారి పి.మొగాలనుధ్యక్షుల సదమచుచ్చవి ఒకవారమునకుగాని సరాసరిగానడువవు

మైనూరు, జూలై 28:— మైనూరు ట్రాఫిక్ మానేజరు తండ్రి:— బిదారి పి.మొగా ప్రేషనులమధ్య ప్రైనుసర్వీసు తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. కాని పి.మొగా ప్రేషనుయొక్క బయటసిగ్గులు వద్దనుండి ప్రయాణికులను జేరవేయుచున్నారు. ఒకవారములోగా బండ్లు సరాసరిగా నడువజాలవు. నిన్నటి నుండి ట్రాంజేబండ్లు సరాసరి నడుచుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

కాలికట్టు తవాలాయేర్పాటు

కాలికట్టు, జూలై 28:— చెన్నపురి వైపునుండివచ్చు తపాలా బాల్గాలనుండి కాలికట్టువరకు మోటారుబస్సులలో గొంపోడునులకు యేర్పాటు గావింపబడినవి. 16 వ తేదీనుండి అచ్చట నిలిచిపోయిన తపాలాకొన్ని నేటి సాయంకాల మిచ్చటికివచ్చును.

మలబారువరదసహాయ సరిఫుము

కలెక్టరుగారి యాధిపత్యమున మలబారువరదసహాయ సంఘము హుజూరులో కలుసుకొని, నిధులను వసూలు చేయుటకొకటియు, సహాయముజేయుటకొకటి రెండు ఉపసంఘములను ఏర్పాటు చేయవలెనని తీర్మానింపును. ఇప్పటికి సహాయనిధి వసూలైన చందాలమొత్తము రు 12,000. ఇందులో వైశ్యవర్తకులు రు 4,000 విరాళములనొసంగిరి. ఈ సహాయపునరునిమిత్తమే రు 25,000 గ్రాంటిచ్చివలసినదని మలబారు కలెక్టరు ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు పెట్టెనని తెలియుచున్నది.

స్థానిక సహకార గృహ నిర్మాణ సంఘ డైరెక్టరులు పోయిన శనివారమునాడు కలిసికొని వరదలలో యిండ్లు పోయినవారి యిండ్లు కట్టించు నిమిత్తము అప్పటివచ్చుటకై రు 25,000 వినియోగింపవలెనని తీర్మానించిరి.

అచ్చట నుంచి య్య మదోరు కుటలేదు. ఈ బాధ మలప్పురంలో మిక్కుటముగానున్నది. కలెక్టరుగారి కోరికపై మొన్న శనివారమునాడు 159 బియ్యపుబస్తాలు మోటారులారీలలో అచ్చటికి పంపబడినవి.

ప్రత్యేక బోధిమణిమువారి ఉపయోగార్థము పోలీసు డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటు నిందితుగా రడగా 50 బస్తాలు పంపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరులో సహాయము

తిరువనంతపురం, 28 జూలై:— శనివారం సాయంకాలము వరదలవలన బాధపడుచున్నవారికి సహాయము జేయుటనుగూర్చి ఆలోచించుటకు దివానుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద పురమండరమున ఒక బహిరంగసభ జరిగెను.

తిరువాన్కూరు మహారాజాగారు సహాయనిధికి రు 5000 విరాళము నొసంగెను. దివానుగారు 800 రూపాయలు చందాజేసిరి. మొత్తము రు 2500 చందాలు జేయబడినవి. ప్రధానన్యాయమూర్తిగారి ఆధ్వర్యతక్రింద ఒక కేంద్రసహాయ సంఘ మొకటి యేర్పాటు చేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

హోలూరు, 28 జూలై:— హోలూరు ట్రాన్స్ మిగ్రేషన్ నూపర్వెంటు యిట్లు తొలిచేయుచున్నాడు:— డి.ఆం.దుయంకార్లు లైసుమీద నిన్నరాత్రి 11.30 నిమిషమునుండి రాకపోకలు ప్రారంభింపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

నాగపట్నం

28 జూలై:— వరదల ప్రదేశములలో రక్షణపని నిమిత్తము రైల్వే డిప్యూటీ యింజనీరుగారి మధుర కంపెనీవారు 9 బోట్లను బోటుపనివాండ్రతో కూడ ప్రత్యేకరైలు బండ్లలో అనంతాంధ్రపురమునకు పంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వే డిప్యూటీ మరు “కర్జును” నేడిచ్చటికి వచ్చినది. తపాలాలోను ప్రయాణికులలోను రేపు ఉదయ మిచ్చటనుండి బయలుదేరును. (ఆ. ప్రె.)

స్టీమరుసర్వీసు

నాగపట్నం, జూలై 29:— చెన్నపురికి పోవలసియున్న తపాలాలోను 600 మందికి పైగానున్న ప్రయాణికులను రైల్వే డిప్యూటీ మరు “కర్జును” 9 గంటలవరకు పోస్టోనోవోకు ప్రయాణమైనది ప్రేక్షకులగుమహాదేవముద్రతీరమున నిలువబడి చూచుచుండిరి. సామానులు మొదలగునవి జేరవేయవలయు కాహారం, డిప్యూటీ ట్రాఫిక్ మేనేజరును, కంకరన్ పోస్ట్ నూపర్వెంటును తనిఖీచేసిరి. నాగపట్నంవద్ద మధుర కంపెనీవారును పోస్టోనోవోవద్ద ప్యాకీ అండు కంపెనీవారును ఏకైకంగా నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కావేరి వడదల ఉపశమన కార్యము

శ్రీ రామకృష్ణ మిషను

కావేరినది, అంతటి ఉపనదుల వరదలవలన దక్షిణదేశమున కొన్ని జిల్లాలలో కలిగిన బాధనుగూర్చి ప్రత్యేకపరిషత్ ప్రజలకు తెలియజేయుచున్నది.

ప్రధమవార్త వచ్చినతోడనే 22 వ తేదీన మేము మా ప్రకారములను వరదల స్థలమునకు పంపితిమి. ఇద్దరు స్వాములు తిరుచనాపల్లికి బయలుదేరి త్రోవలో బాట గండ్లువడుటచే పియ్యలవద్ద నిలిచిపోయిరి. 24 వ తేదీ సాయంకాలము ఎట్లనో మాయవరమునకు నదిదాటి పోయినట్లు అటనుండి నాటిసాయంకాలమే తిరుచనాపల్లికి బోవనున్నట్లు తొలివార్త నందిరి. ఇద్దరుస్వాములు కొయంబత్తూరువైపు పయనమై 23 వ తేదీ 7.30 గంటల వేరిరి. అచ్చట ఉపశమనకార్యముల ప్రారంభించుటను గూర్చి కొందరు పెద్దవనుస్థులతో మాట్లాడి ఆసాయంకాలమే 2 గ ఈరోడుకుపోయిరి. ఈరోడువద్ద వర్షమువల్లగాని వరదలవల్లగాని యేమియు నష్టము కలుగలేదు. కాని భవానిలో విపరీతముగా నున్నది. భవాని 25 వ తేదీన చేరియుండిరి. అచ్చట అనేక ఇండ్లు గూలుటచే ప్రజలు నిలుగనీడలేక యున్నారు. పేడవారిలకు, కూలిదొరకడు. మాడుచున్న అంబరూనివారికి చాల యిబ్బందిగా నున్నది. భవానిలో సహాయకార్యములు పెట్టుటకు ధనమంపుమని మాకు వ్రాయగా తొలిపైని మనియార్డరూపొందెను. వారు గ్రామసులలోనికి బోవనున్నట్లు తెలుస్తూరు. అచ్చటిప్రజలలో చండ్లాలు వసూలుజేయుట కష్టసాధ్య మని మాకు వ్రాయుచున్నాడు. కావేరి భవానీవరులు రెండునొక్కసారి పొంగుననుభయముచే గునికులు తమశ్రేయమునకే హానివచ్చునని చెరచుచున్నారు. భవానీ నగరమునందు భవానీనదికన్న కావేరి నదీ వల్ల నేయెక్కువ నష్టము కలిగినది. వరదలచే ప్రధమమున నష్టపోయిన సత్యమంగలమును ఊరిలో ప్రజలెక్కువ బాధల నొందుచున్నట్లు వారు తెలిసికొనిరి. అచ్చటికి బోవ తొందరపడుచున్నారగాని, భవానీనదిగట్లు తెలియుండుటచే వార్తము విలువయున్నది. చాలయిండ్లు కూలిని

య్యాలమైనవి. గ్రామస్థులు గుడిసెలలో నున్నారు. అదవికాభివాతు గుడిసెలు నిర్మించినానుటకు ఉచితముగా కలపయిచ్చి సహాయముగా జేయవచ్చును.

ఇప్పటికి సహాయార్థము స్థిరముగా నేకార్యము ప్రారంభింపబడలేదు. ప్రజలు నిరాధారులై యున్నారు. వారికి సహాయముజేయు ప్రయత్నము లిప్పటికేమియులేవు. వరదలవలన మున చురుకుగా పనిచేయుటయే కావలసినది.

మా లేఖ రాకముందు, వార్తాపత్రికల ప్రత్యేకానుబంధమునందు భవానీనగరము పూర్తిగా నీట మునిగినట్లు ప్రకటింపబడినది. అనగా గ్రామస్థులకు జీవించు ఆశ యేమియు లేదనుమాట. ఇంతయెక్కువ ప్రమాదము సంభవించిన విస్తీర్ణమునకిది లో తగ్గరితని సహాయముజేయవలెనన్న సోదర దేశీయుల సంపూర్ణ సానుభూతి సహాయము లేనిది జరుగదు. ప్రజలు ఆపదాధిభవులై బాధ నొందుచున్నవారికి తోడ్పడెదరు గాక.

ధనరూపమున గాని వస్తురూపమున గాని పంపుచందాల్సియు ఈదిగువవిలాసమువారికి పంపవలెను. వాటిని హృదయపూర్వకముగ గ్రహించి పత్రికలలో ప్రకటించుచుందురు.

- (1) శర్వానంద.
- రామకృష్ణ మిషను అధ్యక్షుడు,
- (2) సి. రామస్వామి అయ్యగారు
- కార్యదర్శి.

మామిళాలకు సహాయము

యాకులు మా స్నేహు గార, వెంట్రలు కిలాఫతు సంఘాధ్యక్షుడు డి.గు.మా.లా.నా.షా.క.తా.లీ.గారి కిట్లు తంతివార్త నందిరి:—

“ఇదివరకే హీనదేశీయులను మలబారు దేశమునందు వరదలు ఇంక పెక్కువ బాధలను తెచ్చిపెట్టినది. వేలకొలది ప్రజలకు ఇండ్లులేక ఆహారములేక పడియున్నారనియు, ధనసహాయము వెంటనే కావలెననియు కాలికట్టునుండి మామిళాల మిలియనేషను కమిటీ కార్యదర్శివద్దనుండి తంతివార్త వచ్చినది. కిలాఫతు కేంద్రసంఘమువారు ధనము వసూలుజేయుటను ఇంకను విలంబనము జేయజాలరు. జిల్లా రాష్ట్ర కిలాఫతుసంఘముల ప్రచారకుల నందరిని ఇండియా, బర్మా, సింహళమువారి నందరిని వెంటనే అన్నిసమయము వెనుకబెట్టి యీపనికి పూనుకొనుటని ఉత్తరు జేయవలెను. అన్నిటికన్న వెనుకబడి అరాజకావస్థలోనున్న మలబారునందు సంఘపునర్విరూపకార్యముగూడ పూర్తిగా జరుపవలసి యున్నది. తమిళనాడులో వరదలచేనష్టపోయినస్థలమే చాలభాగమునందులచే మదరాసులో వసూలగుధనము అచ్చటికి సరిపోవును. మలబారునకు ఇతర రాష్ట్రములసహాయము కావలెను. ముఖ్యములు మామిళాలసోదరుల కీ యవసరసమయమున సహాయముజేయ వెనుదీయరనితలంచెదను.”

వరద సహాయము

బొంబాయి క్రాంతిలు చెప్ప విషయములు కొన్నిలక్షలు ప్రోగుకావలెను

బొంబాయి, జూలై 29:— “మలబారు గోల్” అను శీర్షికక్రింద బొంబాయి క్రాంతిలు పత్రిక సంపాదకీయ వ్యాసములలో యిట్లు చెప్పుచున్నది. దక్షిణ హిందూదేశమునకు సంభవించిన విపత్తు రాష్ట్రీయ విషయముగా తలంచుటకు వీలులేదు. ఈవిపత్తునుతొలగించుటకు హిందూదేశములో ప్రతిరాష్ట్రమున ప్రతిపెద్దపట్టణమును నిధులను వసూలుచేయుటకు ఏర్పాటులను గావింపవలెను. బొంబాయియే దారితీయవలెను. బొంబాయిలో ధనముకలదు. మీదుమిక్కిలి జాలిగుండె కూడ కలదు. అట్టితనహృదయమును చూపుటకు నిధులను సమూహుటకు ముందంజవేయవలెను. సహాయము ప్రయోజనకారి గావలెననిన వేలగాక లక్షలు వసూలు గావలసియున్నది.

తెలిగ్రాఫునోటీసు

దక్షిణయిండియా మలబారులో గొప్పవరదలు వచ్చి యుండుటచేతను, పెద్దపెద్దగండ్లు ఏర్పడియుండుటచేతను తంతివార్తలవార్పాట్లు సరిగాలేవు. ప్రైవేట్లములలో యెచ్చటికైనను పంపబడు తంతివార్తలు మిక్కిలిఅలస్యముగా అందునని యందుచూలమున ప్రజలకు తెలియజేయడమైనది. అని మదరాసు తెలిగ్రాఫు నూపర్వెంటుగారు తెలియజేసియున్నారు. మున తాను 29.7.24.

బొంబాయి శాసనసభ

పూనా, జూలై 28:—అధికారతర వ్యవహారములను పరిష్కరించుటకు సేతుతిరిగి బొంబాయి శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము ప్రభుత్వముకొరకు జేరిన నబట్టెలు గ్రాంటును క్రిందటిమాన్యువలలో సభవారు నిరాకరించినవియందు మాత్రం విలక్షణము ను వెచ్చించి తిరిగి ముకుదంగా రడుగగా అదివరకే కొన్ని పనులు ప్రారంభించియుండినందున అందుకొరకు రియాలిటీ ముత్రము వెచ్చింపవలసి వచ్చెనని జవాబుచెప్పిరి. సంగ్రహచట్టముయొక్క పనినిగూర్చి యిండియా దొరతనమువారు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి పంపినదానిని ప్రకటించుచు ఆర్. ప్రధానమంత్రిగారిగారి అవి రహస్యవిషయములను బహులముచేసెదను. ప్రజాతాత్పర్యముల పరిపాలనమును త్రులయొక్క జాయింటు బాధ్యతా ముత్రమునై నడుపబడుచున్నదా లేక ముత్రులయొక్క ప్రత్యేక బాధ్యతమీద నడుపబడుచున్నదా అని ఆసభ్యుడే అడిగి తెలిసికొనగోరెను. ప్రజాతాత్పర్యముల పరిపాలన యిండియా ప్రభుత్వమువారికి 52 సెక్షనులలో చెప్పబడిన ప్రకారమును, డివల్యుమను రూల్సు ప్రకారమును నడుపబడుచున్నదని హోం మెంబరుగారు చెప్పిరి. ప్రధానమంత్రిగారు తదితరులను మరి కొన్ని ప్రశ్నలను వరుసగా నడిగిరి. కాని దేనిని సరియైన జవాబురాలేదు. ఒకసారి నిరాకరింపబడిన బట్టెలు గ్రాంటులను సబ్ మెంటరీ డిమాండులక్రింద తీసికొనిరావచ్చునని యిండియా దొరతనమువారు చేసిన క్రొత్త నియమములను ఆలోచించుటకు నారిమనుగారు సభను అడుగు నోటిను ప్రశ్నల గంటయైన తరువాత విచారింపబడెను. ఆయనకు జవాబుబడెను. వీరి తీర్మానము 4 గంటలకు తేటమను. జిల్లా పోలీసు శాసనమును సవరించు తేయుచున్న ప్రవేశపెట్టుటకు సభ్యుగారికి తరువాత అనుజ్ఞ యిచ్చబడెను. ఇందువలన శాసనసభవారి ఆమోదన ఒక తీర్మానరూపముగా తెలియజేయబడును. అదే శాసనమును బొంబాయిలోని నివాసగృహములకు వచ్చే సంవత్సరాంతము వరకు అనువర్తించు తేయునట్లుగా సవరించునట్టి బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు అడ్డముగానికి సెలవియిచ్చబడెను. ఈవిధముగానే లోక్ తో బోర్డు శాసనమును సవరించు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు జోషిగారికి మాడ సెలవియిచ్చబడెను.

నిరాకరింపబడిన గ్రాంటులు

ఇండియా దొరతనమువారి క్రొత్త నియమములు

నిరాకరింపబడిన గ్రాంటుల విషయములో యిండియా దొరతనమువారు చేసిన క్రొత్త నియమములను ఒకసారి సభవారు విచారింపవలసినదని ట్రీబ్యునల్ తరువాత బొంబాయి శాసనసభలో నాదిమనుగారు ఉపపాదించిరి. ఈ నియమములు ఆకాశమునుండి పడుగులై వచ్చినవని ఆయన చెప్పెను. ఇండియా దొరతనమువారి నియమములను చేయుటలో అంత తొందరపడవలసిన యవసరమేమో తనకు తెలియుటలేదని చెప్పెను. ఈ క్రొత్త నియమములు బట్టెలు విషయములో శాసనసభల యధికారమును చాలవరకు తగ్గించుచున్నవనియు, డిట్టి నియమము లేవట్లు లేననియు ప్రధానమంత్రిగారు నడిపిరి. ఇట్టి నియమములను జేయుటవలన యిండియా దొరతనమువారు తమ కోర్టులను ఒక ఫార్ము క్రిందికి దింపిరిని జయకరుగారు గట్టిగా నొక్కి చెప్పిరి. ఈ దర్పలో వెక్కిరి, సప్రస్నీ, సర్వ, పహల్ జానీ, మంసూరి, గాల్ మెహతా, హోం మెంబరుగార్లును పాల్గొనిరి. ఇంతటితో సభను ముగింపవలసినదనికొరగా 5-30 నిమిషములకు ఆంగీకరింపబడెను. పక్షములేర్పడగా 43 ఓట్లు ప్రతిపాదముగా 51 ఓట్లు వచ్చి తీర్మాన మొడిపామెను. మరిన్ని చిన్నవ్యవహారములు పరిష్కరింపబడినవియందు సభ మంగళవారమునాటికి నిలిపివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

పి అండు ఓ మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, జూలై 28:—17 వేల లండ్ను తపాలా తోయలుదేరిన పి అండు ఓ మెయిలు స్టీమరు సాగ్రండా నిన్నయందు ఏడెనువచ్చి అచ్చటినుండి మధ్యాహ్నము బయలుదేరినది. సరిగావచ్చినట్లుయిన అది బొంబాయికి అగ్జు 1 వ తేదీ శుక్రవారం మధ్యాహ్నము 1 గంటకు రావలసియున్నది. 24 తేదీన లండను తపాలాతో బయలుదేరిన కేజిహింద్ 26 తేదీ ఉదయం 5 గంటలకు మార్సెయిల్ ను వదిలిపెట్టెను. బొంబాయినుండి తపాలాతో 12 వ తేదీన బయలుదేరిన స్టీమరు కేనివారము సాయంత్రమునకు మార్సెయిల్ ను వచ్చెను. తపాలు ఈయందును లండనులో బ్యాండా చేయబడవలసినది. (అ. ప్రె.)

సివిలు జ్యుస్టుసు కమిటీ

మదరాసునందు విచారణ ప్రారంభమగుట

సివిలు కేసులలోను, అప్పీల్ లోను జరుగు ఆలస్యమును కనుగొని రిపోర్టుచేయుటకు భారత ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన కమిటీ సేతుతిరిగి 11 గంటలకు ఫోర్ములెంటు జార్జియందు సమావేశమై విచారణ ప్రారంభించెను. కమిటీ కధ్యక్షుడు కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తు లగు రాంకిను గారు. మిలిటరీ సభ్యులు న్యా. ఎల్. స్టీవర్సు, ఎఫ్. హెచ్. డి. నూజా, సర్. టి. దేశికాచారి, డి. బి. సి. కృష్ణస్వామిరావు, డి. బి. సి. విశ్వనాథశాస్త్రి, వి. రాధాకృష్ణయ్యగార్లు.

అడ్వోకేటు జనరల్

మొట్టమొదట అడ్వోకేటు జనరల్ టి. ఆర్. వేంకటరామశాస్త్రిగారు విచారణ చేయబడిరి. శాస్త్రిగారు రిపోర్టును చెప్పిరి. కమిటీ పంపిన ప్రశ్నమాలికవలన విశేషము లాభము కలుగునని నాకు నమ్మకము లేదు. కమిటీ ప్రశ్నలవలన సివిలు జస్టిసు నిర్వహణమునందలి యాలస్యము తగ్గునని తోచును. జ్యుడిషియల్ శాఖలో ఉద్యోగులను జాగ్రత్తతో నియమింపవలెను. ప్రస్తుతముండు జ్యుడిషియల్ విధానమునందు కొన్ని మార్పులను గలిగింపవలెను.

కేసులలో సీనియర్లు, జూనియరు వాజరైనపుడు, జూనియరు కక్షదారులు సరియైనఫీజు నిత్తురాయని అన్వేషించుటగా, సామాన్యముగ నిత్తురని సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. కక్షదారులు సామాన్యముగ సీనియర్ తమకేసులను నడుపవలెనని కోరుదురు. కాని సభ్యులతో నడువగల సీనియర్లు హైకోర్టు నందున్నారే. ఈ మార్పు కొంత కాలమునుండి సీనియరు లేనంతమాత్రమున వాయిదా నొసగు ఆచారము తప్పినది. సీనియరు లేనప్పుడు జూనియర్ నడుపుచున్నారే. ఒక్కొక్కవేళ వాయిదా కోరుకుని కక్షదారులే వక్తృత్వము చేస్తున్నారు. లాయర్ కేసులను కక్షదారుల ప్రాత్యహమునకు లోబడి వాయిదాలు కోరకుండునట్లు ఏదైన సేర్పాటులను చేయవచ్చును.

జ్యుడిషియల్ శాఖలో సబ్జుడి నేటు ఉద్యోగులు పనిని మరుతుగ చేయుటలేదు విషయమే యని అన్వేషించుటగా, ఈ యుద్యోగులను నియమించునపుడు పూర్వముండిన నిబంధనలనే మరల నమలులో బెట్టుట సమంజసముగ నుండును. పూర్వము ఈమనసలు ఉద్యోగులను హైకోర్టులోని సీనియరు సివిలియన్ జడ్జి గావించుచుండెను. ఇప్పుడు అందరు జడ్జిలను కూర్చుండి సుమారు 30 లేక 40 మంది జేజులను తయారు చేసికొని మనసలు ఉద్యోగులను సంబంధించిన జడ్జికి పంపుదురు. ఆపట్టికలోనుండి ఆ జడ్జి నియమించును. మదరాసులో ఈజిల్లమునసబులను నియమించు పద్ధతి సరిగా లేదనియు బ్రాహ్మణేశ్వరుల హక్కులను గమనించి వారినిగూడ నియమింపవలెననియు కొంతకాలముక్రిందుల శాసనసభ్యులు కొందరు లామెంబరుగారిని కోరిరి. నియామకమునకు పూర్వము అభ్యర్థులు రి లేక 4 సంవత్సరములకాలము న్యాయవాదవృత్తి యందు దృఢపించి యుండవలెనను ఆచారముమాత్రము గలదు. ఒక్కొక్కమారు 5-7 సంవత్సరముల యనుభవము గలవారు గూడ నియమింపబడుదురు. వారి వయస్సు 35 సంవత్సరములకు లోపుగ నుండవలెనని పూర్వ మొకనియమ ముండెను. కాని అట్లు 35 సంవత్సరములకొని నియమించుటవలన, వారి పింఛను సమయమునకు నష్టముగలుగును. కనుక సుమారు 30 సంవత్సరములవారిని నియమింపవలెను. కడవిన 6-7 సంవత్సరముల నియామకము వెనుకటియంతే సంతృప్తికరముగలేదు. జిల్లా జడ్జిలను జిల్లామునకుబండ్ల నియమింపవలెను. లేకున్న మన సబులకు తగిన ప్రాత్యహముండదు. వారు పనినిగూడ చురుకుగ చేయరు. కొందరిని డైరెక్టుగానే నియమింపవచ్చును. కాని అధిక సంఖ్యానులను మనసబులనుండియే నియమింపవలెను. హైకోర్టులోని ప్రధాన న్యాయమూర్తి బాధ్యతే యుండవలసిన యన సరములేదు. హైకోర్టులో మూడవపాలునుండి న్యాయమూర్తులు సివిలియన్ లుండవలసిన యవసరములేదు.

మునసబులను మూడుమాసముల కొకమారు పరిష్కరింపబడిన కేసులపట్టికను బంపు మని కోరుట యుచితముగలేదు. ఇట్లుకోరుటవలన మునసబులు సామాన్యముగ మొదటఅంతయు అక్రమమే తరువాత పట్టికను బంపవలసినపుడు తొందరతొందరగ పరిష్కరింతురు. కేసులను బాగుగా పరిష్కరించుచున్నారా లేదా యని పరిశీలించవలెను. కేసుల సంఖ్యావివరగూడ దృష్టినుంచవలెనే గాని పట్టికను పంపుటయందు నాకు విశ్వాసములేదు. ఆపద్ధతిని మాన్పింపవలెను. హైకోర్టు జడ్జిలు క్రిందికోర్టులను అప్పీలేషను తనిఖీచేయుట లాభకరముగ నుండునని నేను తలంచెదను. పూర్వము హైకోర్టు జడ్జియొకరు తనిఖీచేయుచుండెడివారు. ఇప్పుడొకపద్ధతి అమలులో లేదు.

మదరాసు రాజధానిలో గ్రామకోర్టుల కొన్ని సంతృప్తికరముగ పనిచేయుచున్నవి. రూ. 50 ల విలువగల కేసులవరకు ఈకోర్టు పరిష్కరించుచున్నవి. వీనిపై అప్పీల్ ను వినుటకు జిల్లామునసబులకు కారముగలదు, గాని వానిని తమకోర్టులకే మార్చుకొనుట కధికారము లేదు. గ్రామకోర్టులయభివృద్ధివలన 100కి 25 కేసులభారముతగ్గినదివా సవమేనా యని అన్వేషించుటగా తమకోర్టులయని సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. సబ్ రిజిస్ట్రారులకు మాత్రము జ్యుడిషియల్ కేసులను పరిష్కరించు అధికార మొసగుట యవసరము. జిల్లా మునసబులు ప్రస్తుతము 3,000 ల విలువగల కేసులవరకు మాత్రమే విచారణ చేయగలరున్నారు. ఇప్పుడు 4,000 ల వరకును చేయవచ్చును. సబ్ రిజిస్ట్రారు జడ్జిలయధికారము జిల్లా జడ్జిలతో సమానముగ నుండవలెను. సబ్ రిజిస్ట్రారు జడ్జికోర్టుపై అప్పీల్ ను వినుటకు జిల్లా జడ్జిలకు అధికారమును తప్పించి హైకోర్టునందు మాత్రమే యుంచవలెను.

అన్ని రాష్ట్రములందును కోర్టులకు ఒక్కసెలమాత్రమే సెలవుండ మదరాసునందు రెండుమాసముల సెలవు అవసరమయని డిమాండుగారుగా, ఇతర రాష్ట్రములందు సెలవులకెక్కువగనిచ్చిన తమకు ఈవ్యతీన సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అడ్వోకేటు జనరల్ గారి పిమ్మట ప్రభుత్వసీదరు సి. వి. అనంత కృష్ణయ్యగారు సాక్ష్యమిచ్చుచుండిరి.

పన్నుల సంఘము

డాక్టరు యల్. కె. హైదరుగా

రొకసభ్యుడుగా నుండెదరు

సిద్ధా, జూలై 28:—పన్నుల సంఘములో సభ్యుడుగా నుండుటకు డాక్టరు యల్. కె. హైదరుగారిని యిండియా దొరతనమువారు తొమ్మిదిసారిని తోయిచున్నది. పన్ను గొప్ప ఆర్థికవేత్తలు కొంతకాలము ఆసీసురు విశ్వవిద్యాలయముతో సంబంధము కలవారు. సంయుక్త రాష్ట్రములోని యొక మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముచే భారతశాసనసభ కన్నుకొనబడెను. (అ. ప్రె.)

నైరోబీ కాంగ్రెసు సంఘము

హుస్సేను భాయిగారిని కారాగృహమున కంపిరి గొప్ప వర్తకుడును రెండవ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడును లండనుకు ప్రతినిధిగా వెళ్లినవారనగు హుస్సేను భాయి సు లేమాన్ పిర్గాదారును మరియొకరును పోలటాక్సు చెల్లింపవలెనని వారిని చెరసాలకు పంపిరిని నైరోబీ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి తంతవార్త నంపెను. (అ. ప్రె.)

ఇండియా ప్రభుత్వ యుగాము

కలకత్తా, జూలై 28:—ఇండియా ప్రభుత్వ యుగాము నకు మొదటి దినమున వనూలైనది 7½ లక్షల రూపాయలని కలెక్టివ్ కంట్రోలు ప్రకటించుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

గాల్ సర్. నరసింహ శర్మగారు

సిద్ధా, జూలై 29:—గాల్ సర్ నరసింహ శర్మగారు సిద్ధానుండి ఆగస్టు 8 న తేదీన బయలుదేరి డెహరాడూనుకు వెళ్లి 4 దినములుండి 14 వ తేదీకి తిరిగివచ్చును. (అ. ప్రె.)

ఇండియాన్ సివిలు సర్వీసు

1924 జనవరిలో అల్లాబాదు ఐ. సి. యన్. పోటీ పరీక్షలలో యోగ్యులను సంపాదించిన ఎ. యఫ్. కొర్నీలియసు (సంయుక్త రాష్ట్రములు) అక్షర్ హుస్సేన్ (మధ్యరాష్ట్రములు) గార్లు యీ సర్వీసులో నియమింపబడుటకు యిండియామంత్రిచే ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

లాహోరులో వర్తము

లాహోరు, జూలై 28:—నిన్నటినుండి లాహోరులో 8 అంగుళములవర్షము కురిసెను. ఇరకను వర్షము కురియుచుండుటచే పెక్కువీధులు నీటితో నిండియున్నవి.

సమండి అను హంతకుని పట్టుకొని చంపుట

పిషావరు, జూలై 28:—డి. ఐ. ఖాన్, బహ్మ జిల్లాలో గ్రామస్థులు దాలత్ ఖాను మర్దూత్ అను ఒక దోపిడిగానిని పట్టుకొని సామండి అను హంతకునిన్నీ ఖాడీవ్ హుస్సేన్ అనువాని సహచరునిన్నీ పట్టుకొని చంపగలిగిరి. సామంతులయొక్క మరణవార్త మెయిన్ పాటిజిల్లాలో అందరికిని ఇష్టమైనవార్తయే. ఏలమన, సామండివర్తల నడచివేయుటకు సింధునదికి రెండువైపులను యదివరకెన్నియోపర్యాయములు ప్రయత్నములు చేయబడినవి. ఇద్దరు గ్రామస్థులు చంపబడిరి. మూడవవానికి దెబ్బతగిలెను. డి. ఐ. ఖానుమనుష్యులను పోలీసు నూపర్షెంటు ప్యారట్టుగారు నడిపించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 వ సం. జూలై నెల 29-వ తేది

మంగళవారము

ఇంగ్లండు : మద్యపానము

ప్రజలు వలదన్నచోటుల కల్లంగడుల నుంచ గూడ దని ప్రతిపాదించెడి చట్టమును, ప్రభువుల సభవారు నిరాకరించి, శాశ్వతకీర్తిని సంపాదించిరి! రాజద్రోహబాధకు సంబంధించిన చట్టము సంగీకరించి, ప్రభువుల సభవారు తమ సంకుచితభావము నెటుల వెలిబుచ్చిరో, నిన్నటిదినము సూచించి యుంటిని. స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు భంగము కలుగునని ఎంచి, హాల్డేనుప్రభువుగా రీచట్టమును పూర్తిగ నిరసించిరి. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమున కేమాత్రము భంగము గలుగగూడదని చాటిరి. లా ఆర్డరులను రద్దీంచుట కిందువలన సాధ్యపడదనియు, ప్రజాభిమతమునకు విరుద్ధమగు చట్టములు కొనసాగ వనియు, స్పష్టపరచిరి. హాల్డేనుప్రభువు గారి విశాలాశయము, ప్రభువుల తల కెక్కలేదు. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును వారు చులకనజేసిరి. కాని మద్యపానవిషయమున మాత్రము, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యముపట్ల పీరుజూపిన యాతురము నెన్నతరము గాదు. మద్యమును త్రావెడి హక్కునకు భంగము కలుగుట శ్రేయస్కరముగాదని, వీరు వాపోయిరి. క్రైస్తవమతగురువులు గూడ మద్యపాననిషేధము బనికరాదని వాదించుట జూడ, ఇంగ్లండు సితి ఎటు లున్నదో గ్రహింపవచ్చును. బ్రాహ్మణ్య ప్రభువు గారు, చట్టము నసలే నిరాకరింపవలయు నని ప్రతిపాదించిరి. మద్యనిషేధము నిర్బంధమునకు దారి జూపునని, వైకౌంటుకేపుగారు వాదించుట విచిత్రముగ నున్నను, ప్రభువుల సామాన్యభిప్రాయము నిది దెలుపుచున్నది.

మిల్లరుప్రభువుగారు అభివృద్ధి యనిన సామాన్యముగ నెనుకంజవైచువారయినను, బిల్లున కనుకూలముగ ప్రసంగించిరి. ఇంగ్లండులో ప్రబలిన మద్యపానదురభాసము వీరికి వెగటుగ దోచినది. దీని నాపుటకు, ఏదో విధముగ చర్యచుదీసికొనకున్న, ప్రబలనష్టము వాటిల్లునని వీరికి దెలియను. ప్రస్తుత సమయమున, త్రాగుడు సత్వరాభివృద్ధిజూపుచున్నందులకు వీరెంతయు చింతించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి పక్షమున పారమూరుప్రభువుగా రీచట్టము నామోదించినను, విషవృత్తుల కొందరు ప్రాతికూల్యము జూపుట విచిత్రము. ఈ చట్టము నామోదించినచో అమెరికాలో వలె సంపూర్ణ నిషేధము జరుగునేమోనని డర్బం బిషప్పగారు భయము జూపిరి. కల్లవ్యాపారమునకు భంగముగలిగిన దేశమునకంతకును ధీరనినష్టము గలుగునని వీరి తలంపు. వీరి భయము హిందూదేశాధికారుల భయము బోలియున్నది. మద్యపాన మంతరించిన, రివిన్యూకు నష్టము గలుగుననియు, దేశాభివృద్ధి కందుచే భంగము గలుగుననియు అధికారులు సామాన్యముగ పరిశీలించుచుండురు. డర్బం బిషప్పగారు దెలిపిన మరియొక

హేతువు మరింత విచిత్రముగ నున్నది. ఇట్టి చట్టమును నిర్మించిన, బీదల కన్యా యము గలుగునట. ప్రభుసభా సభ్యులకు బీదలపై నింతటి దయగలుగుట అసాధారణ మని ఎంచవచ్చును. కాని యీదయ, బీదల నుద్ధరించు విషయమున గలిగిన బాగుండును. కల్ల దురభాసమునకు బీదలు లోనయి, ధన మాన ప్రాణములను గోల్పోవుచున్నారు. అపకీర్తి పాలగుచున్నారు. నేరముల ననేకముల జేసి, కారాగృహముల జేరుచున్నారు. సంపాదించిన డబ్బంతయు త్రాగుడుక్రింద వినియోగపడుచున్నది. కుటుంబములు నేల పాలగుచున్నవి.

ఇట్టి దురవస్థనుండి బీదలను తప్పించుట దోసమా? త్రాగుడు కలవాటువడిన వారికి మద్యపాననిషేధమువలన కొంచెము యిబ్బంది గలిగినను, పిమ్మట శాశ్వత లాభము గలుగకమానదు అందుచే విశాలహృదయు లెవరును యిట్టి సంస్కరణమున కడ్డుపడ జాలరు. డర్బం ప్రభువుగారు త్రాగుడు నాపుట కొక యుపాయము జెప్పిరి. వీరి బుద్ధికుశలత నెంత కొనియాడినను, తనివిదీరదు. మోటారుబండ్లు ఎక్కువయిన కొలదియు త్రాగుడు తగ్గునట. రెంటికిని సంబంధ మేమియో పలువురకు దెలియక బోవచ్చును. ప్రతిమనుష్యునికీని ఒక్కొక్క మోటారుబండి సులభముగ లభించుచో, లండను వంటి కట్టణములలో వీనిని నడుపునపుడు త్రాగుకుండ నుండవలసివచ్చునట. ఫోర్డుబండ్లు ఎంతవచుకయ్యినను, బీదలందరకును మోటారుబండి కొనడిశక్తి గలుగనేరదు. ఒకవేళ కలిగినను, త్రాగుడు కిది యడ్డుపడదు. ఎక్కడబట్టిన నక్కడ కల్లంగడులు వెలయు చున్నపుడు, దూరముబోకుండనే త్రాగువచ్చును. డర్బం బిషప్పగారు సూచించిన ప్రతిక్రియ హైందవాధికారులు కొంత కాలము క్రిందట సూచించిన మరియొక ప్రతిక్రియను బోలియున్నది. కల్లంగడుల కెదురుగ, కాఫీ టీ పావులను తెరువవలయు నని అధికారులు సూచించిరి. ప్రజలు కల్లంగడులకు బోకుండ, ఈ పావులకు వత్తురని వీరాశ్చర్యి. ఫలిత మిందుకు వ్యతిరేకముగ పరిణమించెను. కల్ల ద్రావువారు మద్యముతోపాటు కాఫీని టీని గూడ త్రావజొచ్చిరి. ఇదివరకు కన్నరెండింతలు సొమ్ము ఖర్చగు చుండెను. అటులనే మోటారుబండ్లు చౌకయ్యినచో, ఎంతదూరమయినను బోయి కల్లుద్రావుట కవకాశ మేర్పడును. మత్తుదీరిన పిమ్మట, నెమ్మదిగ ఎవరి యిండ్లకు వారు జేరగలుగుదురు. మద్యపానము నెకపాపముగ నెంచుట తప్పనియు, లేనిపోని పాపములసంఖ్యను పెంచుట క్రైస్తవమతస్థులకు పాడిగాదనియు, వీరు మందలించుచున్నారు. క్రైస్తవ మతాచార్యులు త్రాగుడు తప్పగాదని బహిరంగముగ బలుకుట జూడ, వీరి భావము లెంత సంకుచితములో గ్రహింపవచ్చును.

వైద్యులుసహితము, ఆల్కహాలు దేహరోగ్యమునకు నష్టము గలిగించు నని తరుచుగ దెలుపుచున్నారు. మందులలో దీనిని వాడకుండనే, రోగములను కుదుర్చుచున్నారు. కాని, సాలినుబరీ ప్రభువుగారికి నూతనప్రపంచ మింకను గోచరింపలేదు. దేహరోగ్యమునకు మద్యపానము నష్టదాయకముగాదని, వీరు చాటుచున్నారు. తుద కీచట్టమును నిరాకరించుటకు, 166 మంది అనుకూలము

గను, 50 మంది ప్రతికూలముగను వోటుజేయుటచే, మద్యపాన సంస్కరణ ప్రయత్నము విఫలమయ్యెను. మద్యపాన దురభాసమును కొంతవరకయినను పోగొట్టుటకు బ్రిటీషుప్రముఖు లంగీకరింపకుండగ, సంపూర్ణ నిషేధమున కంగీకరించుట దుర్లభము. ఇంగ్లండునందు, అమెరికాలోవలె సత్వరాభివృద్ధి గలుగుట, మస్తరము. స్వదేశమునం దీ తీరున మెలంగెడి బ్రిటీషు ప్రముఖులు, హిందూదేశమున నిషేధము కొనసాగుటకు తోడ్పడుదురని తలంచుట కెంతమాత్ర మవకాశము లేదు. ఎక్వైజు విషయము ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో జేరియున్నను, మద్రాసు రాజధానియందు అనుకూలముగ మార్పు గలుగలేదు. మద్యపాన నిషేధమునకు, ప్రజల స్వప్రయత్నములే దానిజూపగలవు.

ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించెనా?

బెంగాలులో ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన మంతరించెనని, చిత్తరంజనదాసుగారు ఫార్వర్డుపత్రికలో బ్రకటించిరి. ఇది ఎంతవరకు నిజమో విచారించవచ్చును. శాసనసభద్వారా తాము పరిపాలించుచున్నామని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారికమీద జెప్పజాలరని దాసుగారి వాదము. కారణమేమి? ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపుడు, సప్లిమెంటరీ డిమాండు నెప్పుడుపట్టిన నపుడు దీనికొని రావచ్చునని నిబంధన నేర్పరచిరి. శాసనసభవారు నిరాకరించిన గ్రాంటును, ప్రభుత్వమువారి రీతిన మరల పునరుద్ధరింపవచ్చును. ఇంతమాత్రముచే ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించెనా? శాసనసభవారిలో ప్రసక్తి దప్పిపోయెనా? సప్లిమెంటరీ డిమాండు నయినను శాసనసభవారి ఎదుట బెట్టవలయును. వారు దీని కంగీకరింపవలయును. అప్పుడుగాని, ప్రభుత్వమువారి యభీష్టము నెఱవేరదు. కర్మకాండ యంతయు యథావిధిగ జరుగవలయును. బొంబాయి శాసనసభలో నేమి జరిగెను? పల్లెసిటీ డైరెక్టరు పదవిలో నిమిత్తము లేదని యభిప్రాయపడి అందుక్రింద ప్రత్యేకింపబడిన గ్రాంటును బొంబాయి శాసనసభవారు వెనుకనిరాకరించి యుండిరి. ప్రభుత్వము వారు మరల సీగ్రాంటును సప్లిమెంటరీ డిమాండులో జేర్చి, శాసనసభవారి ఎదుటకు దెచ్చిరి. ఏమి మొగమోటమి శాసనసభ్యులకు దావరించెనో తెలియదు. ఈమారు, శాసనసభ్యులు సప్లిమెంటరీ గ్రాంటున కంగీకరించిరి. ఒక్కగ్రాంటునే, శాసనసభలయెదుట తరుచుగ ప్రవేశపెట్టుటచే, శాసనసభ్యుల నిశ్చయము నడలిపోవచ్చును. అంతియగాని, శాసనసభల బూటక మంతరింపదు. సప్లిమెంటరీ గ్రాంటులయినను, శాసనసభవారి కరస్పర్శచే పావనము గావలసి యుండును. ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించెననియు శాసనసభలు భగ్నమయ్యెననియు, దాసుగారు తెలుపుట సరిగాదు. శాసనసభల పలుకుబడి యంతరించెనని జెప్పిన జెప్పవచ్చును. వానియపయోగము తగిపోయె ననియు, సంస్కరణములు వట్టిబూటకము లనియు, జెప్పవచ్చును. ఈ సంగతి, స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలలో బ్రవేశింపకమునుపే వెల్లడి యయినది. శాసనసభల ఎన్నిక

విదేశవార్తలు

లండన్ సభ

కూలిజిగారి యభిప్రాయము

వివాదాంశములు

జ్యూరిస్టుల తీర్మానము

లండన్, జూలై 28:—ఉదయం 12-10. యూరపు మరల క్రొత్తగ అంబుక్ నకుండ కోయరు రేని ఏదో విధముగలండనుసభ దివ్యముగ జరుగుటకు మార్గమును గనుగొనవలెను. ఏదో ఒక దారిని కనిపెట్టవలెను. యూరపులో కాంతి గోరువారందరును దాన్ నివేదికమును అంగీకరించిననే వీరి ఆశయము లీడేరును. ఇదొక్కటియే మార్గము. ఒకరికొకరు సౌకర్యములు గావలెనని కోరుచో అవి ఏర్పాటుగావలెనదే. ఏర్పాటు అగును. ఈ లోపుగ ప్రస్తుత బ్రిటిషు పరిస్థితులతో అంగీకరింపవలెననియే అందరును అనుకొనుచున్నను జర్మనులు లండను సభకు వచ్చిన పరిస్థితులు చులకనగ ఏర్పడుటకు వీలగు ననుచున్నారు.

మిత్రమండలి బ్యాంకరుల పరిస్థితులు

లండన్ జూలై 27:—రాత్రి 11-20. జర్మనులనిమిత్తము 40,000,000 పౌనుల బుణమును సూచించబడిన ఏర్పాటుల ప్రకారము ఇచ్చుటకు ఏర్పాటులు జరుగజాలవని అమెరికను బ్రిటిషు బ్యాంకరుల నమగ తెలియ జేసిరి. బ్యాంకరులు దాచుకుండ తమ పరిశీలనఫలితములను తెలియజేయవలెను. జర్మనులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చునో పరాసులు స్వతంత్రముగ ప్రత్యేకముగ జర్మనీపై చర్యను దీసికొనుటకు అధికారమున్నచో జర్మనుల కిచ్చుటకు ద్వేషించిన బుణము నేర్పాటు జేయుట సాధ్యమని చెప్పకున్న ప్రయోజనము లేదు. స్వతంత్రముగ పరాసులు ఒక్కరును జర్మనీపై చర్యను దీసికొను అధికారమున్న ఈ బుణములో అసలు ఫాయదాలను భయము లేకుండ పూచీపడెదమని ప్రభుత్వమువారు అభయ మొసగిరిట. కాని పరాసులు దీనిని అంగీకరింపలేదని తెలియచున్నది. అందుచే ఈ క్లిష్టపరిస్థితు లేర్పడినవి. కాని ఈ కారణములూరా జకీయసంబంధమైన వనకొనుట తప్ప.

పరాసులు జర్మనీపై స్వతంత్రముగ చర్యనుదీసికొను అధికారమును వదులుకొన్న గాని 40,000,000 పౌనుల బుణమును ఏర్పాటు జేయుటకు వీలులేదనియే బ్రిటిషువారికంటే అమెరికనులు స్పష్టముగ తెలుపుచున్నారు.

జూలీయవాదుల ఏర్పాటులు

లండనుసభను గూర్చి సహకారమును సల్పుటకు ప్రభుత్వమువారికిని జర్మను జూలీయవాదులకును ఒడంబడిక కుదురుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. మంత్రివర్గమువారు అట్టి సహకారమును సంతోషముగ ఆదరించుచున్నారు. దానివలన తమకు పరిస్థితులు మరింత బలపడునని జర్మను మంత్రివర్గమువారినిరి. జూలీయవాదులే వినుగుజెంది తమ కోర్కెలను కొంచెము తగ్గించుకొనిరి. నిపుణుల నివేదికమును సంతోషముతో అంగీకరించెదరు.

నిందుసభ కేర్పాటులు

లీఫీలు, జూలై 27:—రేపటి మధ్యాహ్నము మిత్రమండలి నిందుసభ జరుగును. అంతవరకు ప్రతినిధులుగాని నిపుణులుగాని సమావేశము కాలేదు. సమావేశముకాదు. క్లిష్ట పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రతినిధులందరూ మాటమాడిరిట. రేపటి యుదయమున మొదటి సంఘమువారు సమావేశ మగుదురు. రెండవ సంఘమువారి నివేదికమును అందుకొనుటతోడను జ్యూరిస్టుల చెప్పిన సంగతులను ఆలోచించుటతోడను సభ జరగును.

బ్యాంకరుల సభ

లండన్, జూలై 28:—లండనులో ఆంగ్లో-స్కాట్లండ్ బ్యాంకరులతో కలిసికొని మాట్లాడుటకు ముగ్గురు ప్రభుత్వ బ్యాంకరులకు కార్యకర్తలని తెలియుచున్నది.

రూరును ఖాళీజేయుట

పార్లమెంట్, జూలై 27:—పారియటు ధ్యూనిస్ గార్లు రూరులో పైనిక ఆక్రమణను తట్టణము ఆపుజేసిరేని జర్మనులు తమధర్మములను నెరవేర్చుటకు వారిపై విధింపబడు అపరాధములనుగూర్చి మొదటి సంఘమువారి నివేదికమును అంగీకరించుటకు అభ్యంతరముగాని కష్టముగాని యుండదని ముగ్గురొక్కరూ రన్నటులను దానికి పారియటు ధ్యూనిస్ గార్లు నిరాకరించినటులను తెలియుచున్నది.

జర్మనుల నాహ్వానించుట

మగూర్చి జూరిస్టులు తమవరకుల నేర్పాటుజేసిరి. వీరి నివేదికమును లండనుసభలో సోమవారము ఆలోచించెదరు.

బ్రిటిషునాకాదళ ప్రదర్శనము

స్విట్జర్లాండ్ లో జరిగినది. 1914 లో 205 ఓడలుండెను. ఇప్పుడు 193 ఉన్నవి. నేడు 10 యుద్ధనౌకలు, ఒకయుద్ధక్రూయిజరు, మామూలుక్రూయిజరులు 9 ఉన్నవి. పూర్వము 55 యుద్ధనౌకలు, 4 యుద్ధక్రూయిజరులు, 55 మామూలుక్రూయిజరులు ఉన్నవి. నిరుడు 56 డెస్ట్రోయరులుండెను. ఇప్పుడు 88 ఉన్నవి. వైమానికసంబంధమైనవి లేవు. ఇప్పుడు యున్నవి.

పరాసుల తీవ్రవాదబృంద

లండన్, జూలై 27:—రాత్రి 10/5. ఇంగ్లండు శాంతియుతమైన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ మని జెప్పకొనును ఇంత నాకాదళమును బెట్టుకొనుట ఆక్షేపణీయమని ప్రెంచివారు చున్నారు. తమకు భయము లేకున్నంతకాలము, ఇతరులు ఒకరితోనొకరు సఖ్యతగ నుండవలెనని శ్రీరంగనీతులను గజపుట లేలికయనుచున్నారు. అంగ్లేయులు సమద్రమున తాము సురక్షితముగ నుండగోరునపుడు భూమిమీద పరాసులుగూడ తేమముగ నుండగోరెదరని గ్రహింపవలె ననుచున్నారు. ఒకమూల నీతులను గజపుడు ఇంత నైవ్యమును బెట్టుకొనుట సమంజసము గాదనుచున్నారు. పారియటు గారుగూడ ప్రెంచి నైవ్యమునుగూర్చి ఆలోచింపవలసివచ్చు ననుచున్నారు.

మగ్గునాల్లు గారు

నాకాదళ ప్రదర్శనమును వీక్షించి మగ్గునాల్లుగారు నేటి సాయంకాలము లండనుకు తిరిగివచ్చిరి. మొదట బేకర్ల కేగిరి. కాని తిరిగివచ్చిరి.

ఇటలీపత్రికావాగ్బంధనము

అనేకముగ పత్రికలు ఆపుజేయుబడుట
లండను, జూలై 28:—వార్తాపత్రికలను అడంచుటకు ఫౌనిక దండనాధికారులకు అధికారము నిచ్చుటచే ఎన్ను జూచినను కలవరముగనున్నది. పత్రికాశాసనములను ధిక్కరించెనని ఎన్నియో పత్రికలు ఆపుజేయుబడినవి. ప్రభుత్వ ప్రతికూల పత్రికలు ప్యాసిస్టు పత్రికలుగూడ గురియయినవి. ఒక్కము సోలిసిగారి పత్రికతప్ప మెలానుపత్రికలన్నియు అడంచబడినవి దీనికి కారణము మ్యాటియేటిగారి హత్యనుగూర్చి ప్రకటించుటయేకాని ముస్సోలీనిగారు అవతల పత్రికలన్నిటిని మరల ప్రకటించుటకు ఉత్తరవుజేసెను.

న్యాయమూర్తి వేజిగారి ప్రవర్తనము

కమన్సుసభలో చర్చింప బూనుకొనుట
లండన్, జూలై 28:—న్యాయమూర్తి వేజి న్యాయమూర్తి బోసు గార్లకు కలకత్తా హైకోర్టులో జరిగిన వివాదమును గూర్చియు, న్యాయవాదుల తరపున ప్రధాన న్యాయమూర్తికి అడ్వకేటు జనరలు తెలియజేసినదానిని గూర్చియు లండనులో తెలిసినది. బోసుగారిని పరిభవించినందులకు పార్లమెంటు కార్మికసభ్యులకు చాల కోపముగనున్నది. సోమవారమునాడు కామన్సుసభలో దీనినిగూర్చి ప్రశ్నింపవచ్చును.

భారతదేశము

కార్మిక ప్రభుత్వవిధానము

అలివియరుప్రభునితో చర్చ

లండన్, జూలై 28:—నిన్నటిదినము శ్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసుకార్మికపక్షమువారు అలివియరుప్రభుని గలిసి కొని భారతదేశములో బ్రిటిషువిధానమునుగూర్చి చర్చించిరి. భారతపాలకులలో మార్పు తమకష్టములేదనియు, పని వాండు తమజీవితమును చక్కబెట్టుకొను ఏర్పాటుగావలెనంటిననియు భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము లేనంతకాలము దీనిని సాధించుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వముమీదనే ఆధారబడవలెనని శ్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ కార్మిక పక్షమువారు రనిరి. ఇంతకంటే ఎక్కువవరకులను ప్రకటింపరాదనిరి. దీనికుభయులును అంగీకరించిరి. రెండుగంటలు ప్రస్తావించిరి. పూర్తిగ పారిశ్రామిక సమస్యలనుగూర్చియే ముచ్చటించిరి. లాన్సుడర్, స్పిల్లీ పర్సెంగార్లు రాయబారులుగ వెల్లిరి.

జర్మనీలో సుప్రసిద్ధ గాయకశాఖామణి బుసోనీగారు చనిపోయిరి.

భారతమగ్గులు కామన్సుసభ

లండన్, జూలై 28:—రెండుగంటల వర్తకసంఘము వారు కలెక్సి, పరిశీలననుగూర్చి ఏమైన తెలియజేసిరాయనియు తెలియజేసినచో ఏమి చేయవలదుకొనిరనియు కామన్సుసభలో సోమవారమునాడు సర్ ప్రెసెంటేషన్ జగారు అడిగెదరు.

హైకమిషనరులు

ఇండియా డొమినియనుల హైకమిషనరులనుగూర్చి ఏమి ఏర్పాటులను జేసిరని గోరువారడెదరు.

డిల్లీ హిందూముసల్మాను అల్లరులు

అడగి ఇప్పుడు డిల్లీలో సక్రమపరిస్థితులు మామూలుగ విర్పడినవా యనియు వీధులలో కావలి అవసరములేకుండ బ్రిటిషు సేనలు మరలిన వాయనియు వీధులలో దొమ్మి జరిగినపుడు ఎంతకుంది బ్రిటిషు సైనికులను నియమించిరినియు వింటర్ట్ గారడిగెదరు.

డైయరు సేనాని

పై చేయబడిన అభిశంసన తీర్మానమును రద్దుజేయవలెనను దానిని చర్చించుటకు అవకాశమిచ్చెదరా యని సర్ చార్లస్ విలుగారు మగ్గునాల్లుగారి నడిగెదరు.

బ్రెజిలు తిరుగబాటు

సైనికశాసనము ప్రకటింపబడుట

ప్రభుత్వమువారిభయము

సాక్షిలో తప్ప తక్కిన దేశమంతయు శాంతముగ నున్నది. ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచున్నది. కానిరయ్యాగ్రాండ్, వట్టో, గ్రానీ మున్నగు ప్రదేశములందు ప్రభుత్వమువారు సైనిక శాసనమును ప్రకటించిరిని తెలియుచున్నది. ఈ ప్రదేశముల నుండి సైన్యములను మరలించి సాక్షిలో ముట్టడిని తొలగించుటకు ప్రయత్నించెదరట.

ఆంగ్లో

సోయటు రాయబారములు

లండన్, జూలై 28:—రాకో విస్కిగారు ఆంగ్లో సోవియటు రాయబారములను గూర్చి తెలియజేయుటకు మాస్కోకు బయలుదేరిరి.

జాపీగారు లండనుకు వచ్చిరి. వీరు రషియా ప్రతినిధులకు తోడ్పడెదరు. రాకోవిస్కిగారు తిరిగి వచ్చువరకు, ఆగస్టు 21 తేదీవరకు రాయబారములు సాగుచునేయుండును.

ఆరంభమై చైమానికుడు

ప్రపంచమునంతను చుట్టినచుట్టుకు బయలుదేరెను. ఇతడు ప్యారిసులో 25 తేదీని ప్రవేశించెను. ప్యారిసునుండి 27 తేదీని లియన్సుజేరెను.

ఇండియాలో సాంకేతిక

ప్రయాణము

నుగూర్చి ఏర్పాటుచేయుటకు ఆర్. 38 నాకావిమానము బయలుదేరునని తెలియచున్నది.

తేయాకు దీప్తియున్నను

కలుగజేయుననుట

కోతుల మాంసపిండములకు తేయాకు త్రాగిన దీప్తియున్నకలుగునని క్యాబ్‌ఫార్మియాలో కొందరు క్రొత్తసిద్ధాంతమును ప్రవేశపెట్టిరి. బ్రిటిషువైద్యులు ఇది నిజముగాదని అంత శక్తి లేదనుచున్నారు.

కలకత్తాలోనున్న డాక్టరు సివిలువెబ్ బాల్‌సకోగారు తేయాకును త్రాగిన చాలకాలము బ్రతుకుదురన్న సిద్ధాంతమును కొట్టివేసిరి.

బల్గేరియాలో పులిసినపాలును నేతిని జున్నును తినుటచే సామాన్యులకు 100 ఏండ్లు బ్రతుకుచున్నారనిరి.

విశ్వాసముచే రోగనివారణము

నూతన శకము

పై విషయమునుగూర్చి పూర్తిగా విచారణ చేయకలె ననియు రోగనివారణమునకు ప్రార్థనలు నిపుణులగు వైద్యులును గలిసి తోడ్పడునట్లు కాలము రాగలదనియు యాయు ప్రధాన మతగురువు తెలియజేసెను. విశ్వాసమున్న రోగము లన్నియు కుదురుననియు ఆకాలము రానున్నదనియు నూచించిరి. పరస్పర ఆనుమానములతో విశ్వాసము నమ్మకమును వైద్యులు గ్రహించు కుండుట విచారకరమనిరి. నమ్మకమున్న గాని రోగము కుదురదని సిద్ధాంతమును వైద్యులంగీకరింపవలె ననిరి. ఈభావము క్రొత్తగ బయలుదేరుచున్నదనిరి.

సామ్రాజ్య నాకాదళము కింగ్స్‌నుకు వచ్చెను.

పరస్పర సహాయక ఒడంబడికను పరాసులు అంగీకరించిన తెలియచున్నది.

జట్లండు యుద్ధము

అధికారిక ధనము

శైలి కోప్రభుని యభిప్రాయము

లండన్, జూలై 26:—జట్లండు యుద్ధసమాచారమును అధికారులు ప్రకటించిరి. రెండువోట్ల నాకాధిపతులు శమ నివేదికమున ఈజిప్టులో నాకాసేనానికి అన్యాయముజేసి రని శైలికోప్రభువు తెలియజేసెను. పరస్పరవిరుద్ధముగ నివేదికములచే బయలుదేరిన కలవరమునుగూర్చి సరియయిన వృత్తాంతమును తెలుపలేదని శైలికోప్రభువు తెలియజేసెను.

డైయరు సేనాని అభిశంసన

తీర్మానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

1920 లో డైయరు సేనాని అభిశంసించిరి. తప్పజేసినని నింపించిరి. కాని మకార్డ్ గారు తమ తీర్పున అట్టి అభిశంసన తప్పని తమ తీర్పునందు జెప్పటచే ఆ అభిశంసనను రద్దుజేయవలెనని సార్వభౌమమునకు సమర్పించుటకు ప్రవేశపెట్టబడిన తీర్మానమును చర్చించుటకు గడువీయబడదని కామన్సులలో బాన్సాబ్బాగారు ఏటుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా సంఘము

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త

లండన్, జూలై 29:—తూర్పు ఆఫ్రికాకు బోవు పార్లమెంటు కమిషనుకు ఆంగ్లోగోరుగారధ్యక్షులుగ నుండు రోయ్, చర్చి లిక్విట్ట అధినేతశత్రుకార్యాలయమున నున్న క్లాడ్లు, లిక్విట్టగారు గూడ ఈ కమిషనులో సభ్యులనియు వీ రందరును సప్రతాంప్రకాశముండి ఆగస్టు 15 నేదీని బయలుదేరుననియు కామన్సులలో బాన్సాబ్బాగారు ప్రకటించిరి.

రాష్ట్రీయ గవర్నరులసభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త

లండన్, జూలై 29:—రాష్ట్రీయ గవర్నరులసభ సెషన్లో ఈ నెల పూర్తియగునా యనియు ఆయా రాష్ట్రముల పాలనమునుగూర్చి చర్చించునా యనియు కామన్సు సభలో ఏటుగా రదిగిరి. లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీ రాష్ట్రీయకాసన సభలను తీర్పుజేయుటకు గూర్చి వారాలలోచించెదరా యనియు మధ్యరాష్ట్ర కాసనసభ నే వాక పై సభలనుగూడ ఆవుజేయుటనుగూర్చి చర్చించెదరా యనియు ప్రస్తుతమందున్న రాష్ట్రీయ లను భాషాప్రయుక్త విభజనము గావించుటకును జాతివిభేదములనుబట్టి విభజించుటకును సంస్కరణచట్టమున నివేదికములో జెప్పబడిన ఏర్పాటులకు గూడ ఆవుజేయుటను గూర్చి ఆలోచించెదరా యనియు నడిగిరి.

రిచర్డ్సుగారి ప్రత్యుత్తరము

పైన జెప్పబడిన సంగతులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు సాధారణసభ (జనరలు కాన్ఫరెన్సు) ఏదైన జరుగసంగతి తనకు తెలియదనియు కాసనసభల నావుజేయుటకు ఇండియా గవర్నరు మెంటు ఆ ట్టులో ఆ వ కాళము లేదనియు రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. మధ్యరాష్ట్రకాసన సభను ఆవుజేయలేదా యని ఏటుగారడిగిరి. 80,000,000 40,000,000, 60,000,000 ప్రజలుగల రాష్ట్రములు సరిగా పాలనము జరుగవలెనన్న చాలకష్టముగ నుండునని మంత్రి ఆలోచించరా యనియు నడుగ, సంస్కరణచట్టములోనున్న నివేదికమును జూడుడని ఏటుగారికి బదులిడిరి.

నిన్నటిదినము సార్వభౌమము 600 బాలభటులను పరీక్షించెను. (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జూలై 26 న తేదీ తో అంతకుయ్యే వారమునందు మరణాంశముసాలునకు వెయ్యింటికి 36.6. చొ॥ నుండెను. అంతకు ముందువారము 34.8 చొ॥ నుండెను. నలుగురికి కలరావచ్చి 8 రు మరణించిరి. నలుగురికి స్థూలకము వచ్చి నిమ్మలించెను. ఇతరజ్వరముల వలన 16 గురు మరణించిరి.

మదరాసు రైల్వేయూనియను:—పైయాని యనువారు ఏజంటుగారికి కొన్ని విషయములు మనవి జేసికొనుటకుగాను పెరంబూరు స్టేషనువద్ద నిన్న సాయంకాలము సభ జేసిరి. సి. పంచవరాచారిగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. కార్యదర్శి తన్ను పెరంబూరు పోలీసువారు పిలిపించి యూనియను విషయమున ప్రశ్నించినసంగతి జలిపెను. ఏజంటునకు యిదివరకంపిన వివరప్రకటనకు జవాబు వెంటనే చెల్లపమనికోరుచు వ్రాసిన లేఖను ఎం. ఎం. జోషీగారు సామ్రాజ్యకాసనసభలో ప్రతిపాదించునన్న తీర్మానమును చదివెను. తీర్మానము:—“ఇండియను రయల్వేలయందు చిన్నఉద్యోగుల యిబ్బందులను యీశ్వర అంతములగూర్చి విచారించుటకుగాను ఒక ఉపసంఘమును నియమింపవలెనని యీసభవారు గర్రురు జనరలు గారిని కోరుచున్నారు.

1. ఉద్యోగము మరతులు - పనిజేయు గంటల నియమమును, మూలినర్ణయము గ్రాట్యూటీ, ప్రావిడెండువసతులు. 2. జాతి భేదములు ననుసరించి ఉద్యోగములిచ్చుట. 3. అన్యాయముగ ఉద్యోగుల సంఖ్య తగ్గించుట. (4) రైల్వేయూనియనులయొడ ఏజంటుల ప్రవర్తన.” ఈతీర్మానము రైల్వే వాఖరుల కెంతయు సదుపాయకరమనియు, ముఖ్యముగా జాతిభేదముల నెక్కువగా పాటించుచు, అనవసరముగా పనిచారిని తగ్గించుచున్న మదరాసు రైల్వేకంపెనీ యందలి నౌకరులకు చాల లాభకరమనియు జ్ఞానముత్తరగారు నడిచి, యూనియనువారు ఏకగ్రీవముగా ఈతీర్మానమునకు సమ్మతించవలెనని కోరెను.

ఇ. ఎల్. అయ్యరుగారు

విదప ఇ. ఎల్. అయ్యరుగారు మాట్లాడిరి. కార్పొరేషను ఎన్నికల గూర్చి జెప్పచు, వి. చక్రగోగుల కార్యకుల పక్షమున చాలపాటుబడిన కాంగ్రెసుసభ్యులనుటచే రైల్వేవా కందరు ఆయనకే ఓటసేయవలెనని జెప్పెను. జోషీగారి తీర్మానమును తప్పక సమ్మతిచెల్లవలెనని నుడిచెను. సభ్యులెల్లరు ఏకగ్రీవము తీర్మానమును ఒలపరచిరి. ఆరోగ్యం రైల్వేవైద్యును చూపుచుగారు కార్మికుని కొట్టి ఒక ఇంజనీరుని కిషించినందుకు అభిమానించుచు వేరొక తీర్మానము గావించబడెను. అంతే సభ ముగిసెను.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం జూలై నెల 29-వ తేదీ మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	నీటి స్థాయిలో అధికతగ్గింపు	నీటి స్థాయిలో అధికతగ్గింపు	నీటి స్థాయిలో అధికతగ్గింపు	నీటి స్థాయిలో అధికతగ్గింపు	నీటి స్థాయిలో అధికతగ్గింపు
గోపాలపురం	84.7	75.6	0.88	6.46	44.96
విశాఖపట్టణము	85.5	75.8	0.25	2.61	87.09
కాకినాడ	91.2	75.4	0.82	4.26	89.09
మచిలీపట్టణము	95.8	78.0	...	6.88	41.89
కర్నూలు	94.1	77.2	...	8.00	26.01
బళ్లారి	92.8	76.8	...	2.89	20.51
కడప	97.5	80.4	...	4.92	81.28
నెల్లూరు	97.5	84.1	...	8.08	87.98
మద్రాసు	94.2	81.8	...	9.08	50.74
కడపూరు	98.8	82.8	...	2.85	52.94
నీలము	91.7	74.5	...	6.74	89.80
కోయంబట్టూరు	88.7	71.9	...	19.27	22.29
తిరుమనాపల్లి	96.1	78.2	...	0.18	88.18
నాగపట్టణము	96.7	81.2	...	0.67	54.98
మధుర	97.1	77.0	...	8.79	88.58
పాంబన్	90.6	78.8	...	0.42	87.00
తిరునల్వేలి	2.28	28.84
తిరువేండ్రము	88.0	74.1	0.24	47.05	64.51
కొచ్చిన్	82.8	78.1	0.78	...	114.51
కాలికట్టు	84.8	75.8	0.74	96.16	117.16
మంగళూరు	87.1	75.6	0.40	92.89	125.69
బెంగళూరు	88.5	66.7	...	8.58	85.87
మేరకూర	68.1	62.9	1.44	102.54	125.46
కొడైకాల్	62.5	58.1	0.07	17.57	62.18

సర్కారులు:—వర్ష పాతము సాధారణముగ నున్నది. గోపాలపురంలో 0.86, కాకినాడలో 0.82 విశాఖపట్టణములో 0.25 పడించెను. చాలవరకు మేఘములు దిట్టముగనున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి ఎక్కువ. తక్కినవోట్ల పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీల తక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కర్నూలులో అద్భుత తక్కువ. ఇచటపగటివేడిమియు రాత్రివేడిమియు కడపలో 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. నెల్లూరులో అద్భుత తక్కువ. కడపూరులో పగటివేడిమియు రాత్రివేడిమియు 3 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలవరకు ఎక్కువ.

పడమటి తీరమున సర్కారులయందు వర్షముండుచున్నది. తక్కినవోట్ల స్థానిక చినుకులు పడవచ్చును.

యస్. ఆర్. సామ్రాసు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, నల్లదాసు.

స్వర్ణసులై న నూకల సుబ్బరాయలు శ్రేష్ఠిగారు గొప్ప దేశాభిమానియును పుల్లంపేట నూకల సుబ్బరాయలు శ్రేష్ఠిగారు 20-2-23 తేదీ మధ్యాహ్నము స్వర్ణసులయిరి.

ఈయన పరోపకార భువీమణుడు మహాత్మాగాంధీగారి సబర్బుతీయాశ్రమ దర్శనమునకై నే నేడవప్పుడు రెండుగంటల కాలములో 65 రూపాయలు విసూలుచేసియిచ్చెను. తిలకానిధికి ఒక్క పుల్లంపేట గ్రామములోనే రు 200.0-0 పనూలుచేసి కార్యదర్శిపరము చేసెను. ఇట్టి నెరదాత తన ముప్పదిరెండవ యేట మృత్యువాతబడెను.

కొండమానపురము } సాయం వరదదాసు
23-2-23 } కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు

ఆత్మహత్య

బొంబాయి, జూలై 28:—నిరాశచేతను మనోభైర్యము తేకపావులచేతను యస్. యస్. “వాదోసావా” పై నున్న ఒకమారు డగ్గనకానింగు అను యూరపియను వైద్యుని పని వాడుకడ బొంబాయికి చేరగానే ఆత్మహత్యగావించుకొనెను. (ఆ. ప్రే)

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

ప్రకాశరావుగారిపై ఎలక్షన్ పిటిషన్

20 ఆగస్టున విచారణచేయబడును

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, జూలై 26:—ఈనెల 1-వ తేదీని కాకినాడతాలూకా, గోదావరిజిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు వింజమూరి రామమూర్తిగారు తాలూకాబోర్డునుండి జిల్లాబోర్డునకు దుగ్గిరాల వెంకటసూర్యప్రకాశరావుగారిని ఎన్నుకొనిన ఎన్నిక చెల్లరాదని కాకినాడ సబ్జిక్టుల్ పిటిషన్ దాఖలుచేసెను. సదరు ఎన్నిక చేయునమితము మీటింగుచేయుటకు తాలూకాబోర్డునకు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు ముందు తెలియబరచకుండా ఎన్నిక జరుపబడెను గనుకను, అందువల్ల తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునకు ఎన్నికనిమితము మీటింగుచేయుటకు జ్యూరిస్ డిక్షన్ లేదుగనుకను, ప్రకాశరావుగారియొక్క రూల్సుకు వ్యతిరేకము అనియు, మీటింగుకు పూర్వము 7 రోజుల నోటీసు యివ్వబడలేదనియు ఈ కారణములవల్ల సదరు ఎన్నిక చెల్లరాదని పిటిషనులోని ముఖ్యంశము. పిటిషన్ వకీలు చల్లా సుబ్బారావుగారు.

రెస్పాండెంటు ప్రకాశరావుగారి తరపున లక్ష్మరాజు సుబ్బారావు బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టువకీలు, తుర్లపాటి వెంకటాచలం బి. ఏ. బి. ఎల్., గార్లు 25-వ తేదీని స్టేటు మెంటు దాఖలుచేసిరి. అందు పిటిషను అంశములు ఖండింపబడినవి. 14.5.24 తేదీని జరిగిన మీటింగులో బోర్డుసభ్యులు యావస్థుండియు పిటిషనులో 15-వరకు వచ్చియుండిరనియు, ప్రకాశరావుగారిపేరు తప్ప మరియొకపేరు వచ్చిన ఖాళీకి ప్రపోజుచేయబడలేదనియు, పిటిషనుగాని మరియొకసభ్యుడుగాని పిటిషను చెప్పే అభ్యంతరము లేవిధమైనవియు వచ్చియుండలేదనియు, యికారణములవల్ల ఎన్నిక చెల్లనేరదని చెప్పబడినందున ఆక్రమ ప్రావిజనుగాని రూల్సుగాని వ్యతిరేకముగ నున్నదని అనుకొన్నప్పటికినిగూడ చెల్లనేరదని చెప్పబడినందున స్టేటు మెంటుయొక్క ముఖ్యంశము.

విచారణకై కేసు ఆగస్టు 20-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

ప్రాచ్యపరీక్షావిరుదాంకితుల కొక హెచ్చరిక

9.7.24 తేదీన బ్రటింపరచిన డైనికాండ్ర పత్రక యందు మన మున్నతస్థితికి రాదగు ప్రయత్నము చేయుట కొక లేఖన బ్రటిందితిని. అందు బ్రటితులగు నంశములకు గొందలు సమాధానముల నందిరి. చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయమున నున్నవారు బి. ఎ. మొదలగు పట్టపరీక్షలయందు తీర్ణులయి యున్నతీర్ణియందుండగా నదేవిశ్వవిద్యాలయముందు దత్తులగున పట్టపరీక్షలయందు గృతార్థులమయిన మన మిట్టి స్థితియందుండుట కడుంగడు హాస్యాస్పదము.

ఈసంవత్సరము చెన్నపురిలో బట్టప్రదానసభ 21-8-24 గురువారమునాడు జరుగును. తత్సభ జరుగుదినములలో మనమందఱ మేకీభవించి విద్యాభ్యాసార్థుల కొకమహజరు నంపుట యవశ్యకము. పలువురేకీభవించినగాని యేపనియుఁ గానేరదుకదా. విద్యాభ్యాసార్థులు ప్రాచ్యపరీక్షలయందు నుత్తీర్ణులై వారిలో నెందఱుఁడోగములలో నున్నారో వారి తేతనాదు లెంతెంతయని ప్రశ్నించినపుడు మనమును త్తరులము కావలసివచ్చును. కాన నందులకు సమాధానమిచ్చుటకు మీయుద్యోగాదులు తేలిసియుండుట యత్యవసరము. ఇప్పటికైనను సమయము మించలేదు.

కావున నోసహృత్తులూరా! అజ్ఞాన్యులమునకు వెనుదీయక నేఁ గోరినవిషయములను వెంటనే తెలుపఁగోరుచున్నాఁడ.

గాంధీపేట గుంటూరు } విష్ణుభొట్ల శ్రీరామశాస్త్రి.
26.7.24

హజరతు మోహనీగారు

ఆగష్టునెల 11 వ తేదీని వదలెదరు

హజరతు మోహనీగారిని ఆగష్టునెల 11 వ తేదీని వదలెదరని కాన్పురునుండి వార్త వచ్చినది. (అ.ప్రె.)

హిందూధర్మము-భావస్థితి

శ్రీయుత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య

గారి యుపన్యాసము

(స్వకీయవిలేఖరి)

లెజవాడ, జూలై 27:— రామమోహన గ్రంథాలయ సంఘము వారు జన సామాన్యము యొక్క యుపయోగార్థము కొన్ని ఉపన్యాసముల నేర్పాటుచేసినారు. ప్రథమమున శ్రీ ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు నిన్న “హిందూధర్మము - భావస్థితి” అను విషయమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. “హిందూ” శబ్దము విదేశీయులచే వాడుకలోనికి వచ్చెననియు, దానియొక్క నిరూపణమును అనేకులు అనేకవిధములగ చేయుచున్నారనియు అందువలననే ఈవిషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి చిట్టచివరకు “మహమ్మదీయతరులు” అని కాసనసభ ఎన్నికల సందర్భమున నిరూపించియున్నారని చెప్పిరి. హిందూసంఘములో సనాతనధర్మపరులు మొదలు పంచముల, ఎరుకల, ఏనాదులవరకు చేరియున్నారనియు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, కిక్కులు, పారసీకులు కానివారందరు హిందువు లని వాడబడుచున్నారనియు, ఇందుచే ఈపేరుకంటె మరియొకపేరును వాడుట ఉచితమనియు, అయినను అది ఇప్పుడు అప్రస్తుతమనియు చెప్పిరి.

తాము అసహాయోద్యమములో చేరి స్వరాజ్యసంపాదనకై సర్వపరిత్యాగమును చేయుటచే తమకు ఈవిషయమై ముచ్చటించుటకు అధికారము గలదనియు, తాము సనాతనధర్మానుష్ఠానపరుల వంశమునకు చెందియుంటి మనియు, తాము ఉపనిషదాది మహాగ్రంథములను హుణుభాషలో చదివితమనియు తాము ధర్మనిరూపణచేయుటకు కూడ అధికారమును గలిగియుంటిమనియు ఉపోద్ఘాతముగ చెప్పిరి. మరియు నిటుల చెప్పిరి:

నేను అసహాయనాదినీ. స్వరాజ్యసంపాదనకై దీక్షబూని నాడను. నాయొక్కదృష్టియందలయు స్వరాజ్యమును సాధించు మార్గముపై గలరు. ఈ దేశములోని ప్రతిమానవుని లక్ష్యము స్వరాజ్యమేనని చెప్పవలెను. కనుక స్వరాజ్యమునగా నేమి? దానిని సాధించువిధానమెది? అను సీపళ్ళచే ప్రతివానిపూర్వయమును నేడు కలవరపెట్టుచున్నది. మనభుతములోగాని, లేదా సంఘములోగాని ఎట్టికీష్ట సమన్వయమును అవి యన్నియు స్వరాజ్యసమన్వయములో కుటయనియే చెప్పవలెను.

ప్రతిసమన్వయ స్వరాజ్య సమన్వయతో సమన్వయము చేసి కొనకలయును. స్వరాజ్యమునగా నేమి? ప్రతిప్రాణికి వట్టెడన్నము; మతిపోయెడు మద్యపానము మున్నగు దురభ్యాసముల నాంక్ష పెట్టుట; స్వభావానుసరణమైన ధర్మాచరణకు ఆటంకము లేకుండుట. ఈమాడు మనకు లభించినచో ఎవరు రాజ్యమును పరిపాలించినను సమానమే. అందులో తెల్లవారే చక్కగ పనులను నెరవేర్చగలరు. వారు దానిలో ఆరితేరినవారై యున్నారు. రాజులు ప్రజలకు భుక్తి ముక్తి కలిగేమార్గము చూడవలెను. మనము కోరునది సర్వభూతహితముగాని స్వభాతిహితముకాదు. పాలించేవాడు అనేక చిత్రమైన పనులు చేయవలెను. అతనికి రాత్రి పగలు అనేభేదముండకూడదు. ఆకలి అయినప్పుడు అన్నము తినకూడదు. పిలుకలిగినప్పుడు మాత్రమే అన్నము తినవలెను. రాత్రికాగానే నిద్రపోకూడదు. పని తీరిన తరువాత నిద్రపోవలెను. తనకు బుద్ధిపుట్టినప్పుడు పూజచేయ వలెను. ఆదివారమువరకు ఆగవలెను. ఇంక నిట్టివి ఎన్నియో చిత్రములు గలవు. ఇందులకు తెల్లవారే తగినవారు. కాని మేము స్వరాజ్యసంపాదనకు దిగినప్పుడు పాలకవర్గము వారు విశేషముగ అడ్డు పెట్టినారు. మన వరతులకు అంగీకరించలేదు. అందుచే మనము సమరమునకు దిగవలసి వచ్చెను. రంగములో ప్రవేశించు సరికి మనలో మనకు అనేక భేదములు పొడ నూపెను. ఉత్తరదేశమున హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు. దక్షిణమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములు. అప్పటివరకు వెనుకనున్న భేదములన్నియు ప్రాకార్యంగా చేయవలసిన సహాయమున ప్రత్యక్షమయ్యెను. అందుచే మనము ఓడిపోతిమి. మంచిరోజులు దాటిపోయినవి. మనకు స్వరాజ్యము రావలయునన్న భేదములు నశింపవలయును. నిమగ్నశంకమైన ట్టియు, ప్రేమబంధములతో నుష్కిరమైనట్టియు ఐకమత్యము దేశమునందు స్థాపింపబడవలయును. మనము ఎట్టిపాట్లు పడియెనను, ఐకమత్యమునకై ప్రయత్నింపవలయును. ఆవసరమై

మన ధర్మమును త్రోసిపుచ్చియైనను ఐకమత్యమును నెలకొల్పవలయును. మనము బ్రతికివచ్చుమగదా ధర్మము? మనకర్మాతదానిప్రయోజన మేమి? కనుక మనకు ప్రాణాధారమైన ధర్మమును మనము చూచుకొనవలయును.

కొందరు పండితులు మనము చెప్పడానికి విపరీతార్థము చేయుచున్నారు. సనాతన ధర్మమును నశింపజేయ దలంచి నటుల వారు అపోహపడు చున్నారు. ఈ అసహాయముహోద్యమము వ్యసంకరమునకు పురికొల్పుచున్న దనియెవరు. నిజముగ అసహాయనాదికి అట్టియొద్దేశ్య మేమియులేదు. ఐకమత్యమునకు సహాయభూతమైన ఎట్టి మార్గమునైనను పండితులు చూపిన నాప్రకారము చేయుటకు అసహాయవాదులు సిద్ధముగ నున్నారు. సాష్టాంగములతో వారి ఉపదేశమును శిరసా వహించుటకు సిద్ధముగ నున్నాము. ప్రస్తావనలయందు చదివి శాంతి చేసినవారై మన పండితుడ ననియు సనాతనధర్మపరుడ ననియు అనుకొనుట వెలెతనము. గ్రామస్థాన చక్కగ పాడుటలేదా? అంతమాత్రమున ఆది మానవకోటితో సమముగనా? ఎన్నటికినికాదు. అద్వైతస్థితిసాంక్షి “అహంబ్రహ్మస్మి” అను కొనెడువాడు అర్థరూపాయిసంభావనకు చేయి సానునా? ఎన్నిటికిని అట్లుచేయదు. గాంధీకంటె అనేకరెట్లు లేజన్నుతో ప్రకాశించుచుండును. అట్టి లేజస్సంపన్నుడు ఈ ప్రపంచమును నియమించును. అంతియేగాని ఈనాటి పండితులవలె నిస్తేజస్కుడై యుండవలెదు. సమయము సమీపించినది. ప్రవాహమధ్యమున నున్నది ఈదేశము. ఈదేశము నుద్ధరించుటకు దీక్షబూని నడిపించు పండితుడుగాని పాపపుడుగాని చెప్పవలయును చేయుబోధను అనుసరించుటకు దేశము సిద్ధముగ నున్నది సమయము గడచిన విగచి ప్రయోజనములేదు. పండితులు వెనుకంజ వేయుదురే వారిబాధ్యత పోనేరదు గనుక వారు ముందుకువచ్చి దారినిమాపుట ధర్మము. లేదేని మరియొకరు చూపుమార్గము ననుసరింపక విధిలేదు. భగవంతుడు ముమ్ములను స్వరాజ్యమును సంపాదించవలయునని ప్రేరేపించుచున్నాడు. భగవత్ప్రేరణలననే మేముందరము సర్వమును త్యజించి ఆవసరము కలిగిన ప్రాణములతో సహా పనిచేయ సంకల్పించియున్నాము. మాతోపాటు రాక వెనుక నుండువారు మాచేయుపనులను లేక్కపెట్టజాలరు. మాదారి నే నడువవలసి యుండును.

శ్రావణపార్వతి ఉపాకర్త

చంద్రగ్రహణము

శ్రావణపార్వతి నాడు రాత్రి చంద్రగ్రహణము పట్టును. గ్రహణము ద్వితీయ యామమున కలుగునా తృతీయ యామమున కలుగునా అనువిషయము నిర్ధారణ కావలెను. తృతీయ యామముననే కలిగినచో ఆనాడు ఉపాకర్త జరుపుట కాక్షేపణలేదు. శృంగేరిమఠమువారి పంచాంగము ప్రకారము ద్వితీయ యామమున గ్రహణము కలుగదు గాన ఆనాడే ఉపాకర్త జరుపవచ్చునని వారు నిర్ణయించిరిగాని యితర పంచాంగములలో భిన్నముగా నున్నదిగాన పండితు లీవిషయమును సరిగా నిర్ణయింపవలెను లేనిచో కొందఱొక రితిని కొందరిొకరితిని జరుపుట తటస్థమను.

విద్వాన్ కె. శేషశాస్త్రి

కర్నాటక రాష్ట్రము

ఆయుర్వేదప్రచారము

ఆంధ్రరాష్ట్రము మున్నగు రాష్ట్రములలో రాష్ట్రీయ ఆయుర్వేదసభలు జరుగుచున్నవి. అఖిలభారత ఆయుర్వేద పరీక్షలలో చాలమంది ఉత్తీర్ణులైగాని కర్నాటకమున రాష్ట్రీయసభలును పరీక్షలును గూడ జరుగలేదుగాన కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసునాయకు లాయుర్వేదమును గూర్చి గూడ చాల శ్రద్ధ బూని పనిచేయగోరెదను. డిశంబరు నెలలో బెల్గాములో దేశీయమహాసభ జరుగునపుడు చాలయితరసభలు గూడ జరుగునుగాన వానితోపాటు ఆయుర్వేద మహాసభను మున కర్నాటకమునందలి వైద్యులు శ్రద్ధవహింప ప్రార్థితులు. మైసూరు సంస్థానమున ఆయుర్వేదాభివృద్ధి మొందుగానున్నదని తలంచుటవట్టిద్రుమ దానిని గూర్చి ముందు వ్రాసెదను.

విద్వాన్ కె. శేషశాస్త్రి

పల్లపు ఆయకట్టు - నజరాన చెల్లించు

నూతనముగ గవర్నమెంటువారు పల్లపు ఆయకట్టుగా చేర్చిన భూములకు చెల్లించవలసిన రూ 25.0.0 లు ఆగస్టు 15 వ తేదీలోగా చెల్లించవలసినదిగా ఆదర్శులు చేసియున్నారు. దరిమి లాభాననభాసభ్యులు పె. పెద్ద రాజుగారు గవర్నమెంటువారిని అడుగగా గవర్నమెంటువారి కడపటి పుత్రద్యవరకు ఆపువలసే నట్లు పెద్ద రాజుగారు ప్రతికలములను ప్రచురపర్చినారు. కాని గవర్నమెంటువారివల్ల అట్టిపుత్రద్యలు రహితులకు తెలియపర్చలేదు. గవర్నమెంటువారు తాలూకా తహసీల్దార్లకు, తయితులును వొత్తిడిచేయవలసిన మాత్రం పుత్రద్యలు యిచ్చి నట్లు తెలుస్తుంది. రయితులను వొత్తిడి చేయవలసినదములలో సంగతి సందేహస్థముగా వున్నది. కాబట్టి యిప్పుడు ఆగస్టు 15 వ తేదీలోగా నజరానా చెల్లించవలయునా లేక ఆపువల చేయబడినదా, యేసంగతి చెల్లించవలసిన రయితు లకు స్పష్టముగా తెలియక సందేహస్థముతో వున్నారు. కానయీసంగతి పెద్ద రాజుగారుగాని, తెలిసిన యితరులగాని యీ ప్రతికలములను తెలియపర్చగలందులకు కోరు చున్నాము.

మానిండ, 26-7-1924.

ఒక రయితు.

బొమ్మిడి ఫిర్కాలో తాలూకాబోర్డు సంస్థలు

బొమ్మిడి ఫిర్కాదగ్గర దగ్గరగానున్న 15 గ్రామములు గలిగిన తణుకుతాలూకాలో ఒక చిన్న రెవెన్యూ ఫిర్కా 1922 లో నరసాపురం తాలూకాబోర్డునుండి తణుకుబోర్డు విడిచియ బడి 1923 లో ఎన్నికలు జరుపబడినవి. తణుకుతాలూకాకు ఎన్నుకొనబడిన ప్రెజిడెంటుగారే యున్నారు.

ఈఫిర్కావల్ల రహారవి ట్రిబియల్ రూపాయలలోకలు నెస్సులుగాను యితరభాషకులుగాను బోర్డుకు ఆదాయము రావచ్చును. బోర్డు పరిపాలనలో యీ ఫిర్కాలో 2 బాలు రవి, 1 బాలికా ఎల్.మెంటరీ పాఠశాలలు, ధర్మశాలలు, రహ దారీపుంతలు విలేజ్ కోడ్లువగయిరాలు కల. చాలకాలము యీమట్టుపట్టా రెవరను యీఫిర్కాతో వున బోర్డులో మెం బరుగా నుండలేదు. కాని 4, 5 సంవత్సరములనుండి యీ ఫిర్కావాసులే మెంబరుగా నున్నారు.

మైదురు బాలుర పాఠశాలకు బోర్డువారి భవనములే వున్నవి. కాని పుంసూరు పాఠశాల నేడో రేపా కూలిపోవు స్థితిలో నున్నది. గత రెండుసంవత్సరములనుండి విద్యాశాఖాధికారులు, రివిన్యూ అధికారులు యింకా ఇతర వుద్యోగములు అనేకమంది బోర్డువారికి మరమ్మతు విషయమై వ్రాసినప్పటికి బోర్డువారు పెడచెవిని తెట్టుట చూడ యీ యి బ్బంది ఎట్లు తీరుటయో తెలియకున్నది. గత శాసనసభ ఎన్నికలు ఆ బిల్లింగులోనే జరుపబడినవి. ఆదినమంతయు గర్వ మగుటచేత బిల్లింగంతయు నీరయి వోట్లకు తడిసియే వోట్ల సిచ్చిరి. ఇటువంటి శిథిలస్థితిలో నుండుటచేత ఎక్కడ విరిగి మీదపడునో యని నర్దుము రాగానే స్కూలు మాసివేయవలసి వచ్చుచున్నది. ఇంతకు రెండువందల రూపాయలకంటె ఎక్కువ సొమ్ము మరమ్మతుకు అవసరములేదు. అంత సొమ్ము యివ్వలేనియెడల అడ్డ యింటిలో నుంచుటకయినాబోర్డువారు పుత్రద్యలీయకూడదా. కాగుపాడు గ్రామమునుంచి ఏలూరు కాల్యగట్టుకు రోడ్డు వేయుటకు గాను 4, 5 సంవత్సరముల క్రిందట కొంతసొమ్ము యీ తాలూకా నరసాపురం బోర్డులోనుండగా బోర్డువారికిచ్చిరి. ఇంతవరకు ఆరోడ్డుపని జరిగించలేదు. ఆసొమ్ము ఏబోర్డులో నున్నదో ఎప్పుడు పనిచేయించబడునో ఎవరికిని తెలియదు.

ఇక ధర్మశాలసంగతి చెప్పవలసి కాకుండగనే యు న్నవి. కొన్నిచెరువులు చూచిన శరీరము గగుర్పాటుచెందును. అన్నిచెరువులను మరమ్మతులు అవసరమయి యున్నవి. తాలూకాబోర్డు మెంబర్లు దగ్గరగా నున్నచోట్లనే యీలాగునుండలేని చోట్ల ఎట్లుండునో చెప్పనక్కరలేదు.

ప్రజాప్రతినిధులయిన మాబోర్డు మెంబర్లు ఎవరి ఫిర్కాలోవారు ప్రతిగ్రామము నెల కొకసారయినను స్వయముగా వెళ్లి ప్రజావాంఛలను తెలిసికొని తన ఏర్పాట్లు జేయుచుందురుగాక యని కోరుచున్నాను. అప్పుడే వారు నిజమయిన ప్రజాప్రతినిధులయి తమకర్తవ్యము చెరవేర్చినవారగుదురు.

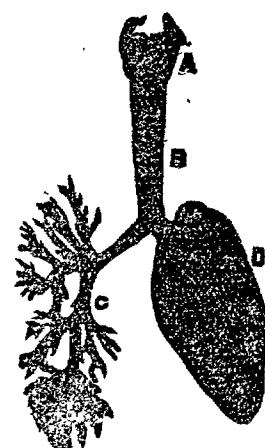
ఒక గ్రామవాసి.

దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ఫ్లుఎన్సా!!!

హాడ్ న న్సు

“యూమెంథాల్ జూబులు” అన్ని విధములదగ్గు, జలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడికెము, ఇన్ఫ్లు ఎంజా” మొదలగువాటిని తప్పక తుడుర్చును. తుయమును రాసీయక ఆటంకపరచును.

“ది లాక్ పేట్” “ఆప్టి రేషియన్ మెడికల్ గెజెటు” “ది ప్రాక్టిషన్” “మెడికల్ ప్రెస్సు అండు సర్క్యుల్” “మెడికల్ రివ్యూ” “ప్రాక్టికల్ మెడిసన్” థర్లి (ఇండియా మొదలగు) వైద్యప్రపంచముచే సిపార్సు చేయబడినది.

కంఠధ్వని కుత్తుక

ఊపిరితిత్తులు మొదలగు

వాటికి కావలసినది

ఏ.స్వరపేటిక.

విశ్వాసనాశము.

సి.శ్వాసనాశము యొక్క

గొట్టును.

డి.ఒక శ్వాశకోశము ప్రత్యేక

భాగము. అన్ని కెమిస్టులుకా

ణము లందును వెలకు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది, బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1.2.0. అన్నిచోట్లలో దొరకును, ఈదిగువ తెలుపబడిన జాగా లలో దొరకును.

మెసర్స్ ఎన్. జే.కాయి గొండ్లర్ అండుకో, వైసా బహురూడ్డు. ఆస్ట్రేలియా అండుకో కెమిస్టులు, బ్రాడ్వే. సోల్ ఏజెంట్లు:— వైసామహమ్మదు అండుసన్స్ 5 మెక్ కిన్సి, బార్లిన్, మదరాసు. (1469)

డబ్బీ 1-కి కుప్పకు తెలము రూ. 0-8-0

ఈతెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుప్పకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

హిందీ - తెలుగు

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన నులభత్రేలిని వ్రాయబడినది

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0.

తెచ అ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయ,

7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మామిడిపూడి వేంకట

రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగుప్త చక్రవర్తికి ప్రధానమంత్రియైన చాణక్య డనునామాంతరముగలిగినట్టియైన కౌటిల్యునిచే రెండువేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో నగ్రగణ్యము. వీనినాధారము చేసికొనియే కామండకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియట్టిగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. పోషించిన కాలమందలి మనజేతములలోని రాజ్యము తెల్పు పాలింపబడుమం డెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందరికిని నిదియ మూల్యమైనది. గ్రంథమునువ్రాసినవాడు కౌటిల్యుడేనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథయందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానలక్షణము లెన్ని-అనువిషయములను విమర్శించిన యుపోద్ఘాతము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలి కోరెండు. ఖరీదు రూ 4-0-0 మాత్రము.

మామిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

(1463) మహారాజాకాలేజి, విజయనగరం.

లేక, అభ్యుదయపు స్తకనిలయము, కాకినాడ.

కామినియానూనె

వెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్విసపును ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామినియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గానాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేళాజ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యోషధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరిక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

వీపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

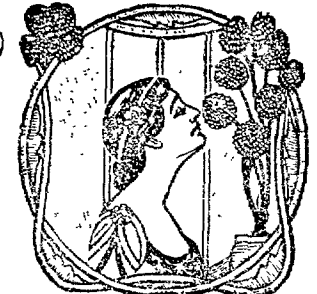
ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలనందు చుక్కలు వేసికొన్న సరిమళ్ల
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లోఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

అమృతాంజనము

కొలదివతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు ?
మహర్షి జేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము: (గంధకర్త మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు)
ప్రతిష్ఠా క్రియ ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిండుక్యాలికోబైండు ఫెదర్ వైటుకాగితములు } పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
తచాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

చిత్ర విచిత్రపు వసులకు చేరుపొందినది?
వద్యాణములకు, వంటిలకు ఉపయోగించునట్టి
కెంపులుచెక్కిన మోపు
ధర రు. 40, రు. 150 వరకు గలదు.
బంగారు, రత్నములు యిచ్చిన వజారిమాత్రము రు. 15—25 వరకు అగును.
వ ద్యా ణ ము లు
సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును.
మజారి రు. 12లగును. గజ్జుగలది 15 ను 30 ను
వరకు చేయవచ్చును. మజారి రు. 25—50 వరకుగలదు.
సవరము బంగారు, మేలైన మణులకు, రత్నములకు
పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ;
172, పుటల మాఅందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0. వగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారువీధి, మద్రాసు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
కలసులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైత్యకాక
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలహీనము, పిక్కలు, పూర్వములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పి
లను బోగొట్టి శేహమును మంచి యోగ్యమునకు
చెచ్చును.
ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పిలను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేక ఔషధములు చేరినవి. అనుభవము
గల ఔషధమునుటచేతను పరమసంస్కృతియ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పొలిటి సంజీవి మేహము, నిక్కాక కుళ్ల నష్ట
ము, నిస్సప్తన, అతిమూత్రము, వీటిని హఠించి మంచి బలమును,
యోవ్యవస్థను, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు
వర్ణప్రసాదము. 2 డబ్బీలను వాడుదు. 1

20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0. వి.పి. చార్జీ 0-8-0,
పి. శి. ప. అందు కంపెనీ,
ఆయుర్వేద సమాజం పెరిచే. (సెల్లూరుజిల్లా.)

The Zandu Pharmaceutical works Ltd. Bombay.
జాండాపేషధశాల లిమిటెడ్
బొంబాయి
జాండావారి చవనపాశ
జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బసము మొదలయిన యెదురు
రోముకు సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్య
పధమేగాక శరీరమునందలి నెక్కువకు కుశ్రవరచి చెడి
పోయిన శీర్షకాశమును తాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి
చేయుటయు దద్దితీయమైనది
ఎల్లప్పుడూ జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేసి
సిడింపబడుచు బక్కచిక్కిన శిశువులకు అత్యుత్తమము.
08-00-08 (14-11-23) న బర్లొరెన్సుండి కె.
కేశనరావు డి.ఎ.వి.యల్ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.
“మీ చవనపాశవలన నాకధికమైనగుణము కనిపించి
నది. దహుచేసి రైల్వే పార్కులుద్వారా మరి రెండుసీసా
లను పంపుడు.”
వెల 1 పౌను రు 2-8-0. 1/2 పౌను రు 1-5-0.
వి.పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కొరువారికి
మాక్యాలటాగు యిచ్చితముగా పంపబడును.
ఎల్లరును సేవింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన
గుణము తెలియగలదు.
డా.మోదర్ అందుకంపెనీ,
43, చైనాబజారువీధి, మద్రాసు.

న వ ల లు సరస్వతీగ్రంథమండలి న వ ల లు
ప్రకాశకుడు: రాజమహేంద్రవరము సంపాదకుడు:
అద్దేవల్లి లక్ష్మణస్వామి, తల్లావజ్జల శివశంకరశాస్త్రి,
నూతనకళ్యాణశ్రీములు—భాషాంతరీకరణములు—మృదుమధురపద సహితములు—మనోరంజకములు—నగు
నవలలు రెండుమాసముల కొకటిగ వెలువడును. చక్కని క్యాలికోబైండు. ప్రవేశధనము 0.4.0 యిచ్చి చందాదారు
లగువారికి పోస్టేజిగాక చందాదారులకు రు 1-0-0; ఇతరులకు రు 1-8-0.
నూతనముగ వెలువడినవి: సుప్రసిద్ధాంగ్ల నవలారచయిత
రెయినాల్డువిరచిత మగు ఫాస్టు రెండుభాగములు
తెలిగించినది: శ్రీయుత వెదురుమూడి కేవగిరిరావు.
అధికారగర్వము—అద్భుతరహస్యగోపనము—అశేషదుర్గావాసుల దురంతదురాచారములు—అతిభయంకర
హత్యావిధానము—దారుణవిషనిర్మాణము—కాంతాకాంచన తిరస్కరణము—విమలప్రేమాభి రాములగు యువతీ
యువజనుల కల్యాణము మున్నగు చిత్రరంజకము లగు చమత్కారకల్పనలతో నొప్పించును. (1586)
మొదటిభాగము: 350 పుటలు—చందాదారులకు రు 1-0-0 ఇతరులకు రు 1-8-0
రెండవభాగము: 317 పుటలు—చందాదారులకు రు 1-0-0 ఇతరులకు రు 1-8-0

రక్త హావి
మొదలగు వాటికి.
Deschiens' syrup
సిరప్టును ఉపయోగించుము.
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడి, 30,000 వైద్యులు ఒక్కొక్కరియ్యు నాను. ఉష్ణియు, పాచి
అను మామ్రును, గవనించుము. ఎక్కిడను రిక్కును.